BİR DAKİKA

Doğan Nadi

Akbaba
MİZAH YAYINLARI

Onuncu
Kitabını
Sunar

BİR DAKİKA

FIKRALAR

DOĞAN NADİ

YENİ MATBAA
İSTANBUL
1 9 5 6

ÖNSÖZ

Bu küçük yazılara 1945 sonlarında Tasvir Gazetesinde başladık.

Tek parti devrinin hakikaten bitip bitmediğini, Demokrat Partinin hakikaten bir muhalefet partisi (hattâ sadece demokrat!) olup olmadığını kimsenin kestiremediği zamanlardı.

Şefin şeflikten nasıl olup da vazgeçeceğine akıl erdiremiyenler, muhaliflerin bu işin içinden nasıl çıkacaklarına (hattâ neye giriştiklerine?) bütün bütün cevap bulamıyorlardı.

Arkadaşlarım Ziyat Ebüzziya ve Cihat Baban'la beraber, Nasreddin Hoca'nın meşhur yoğurt hikâyesinde olduğu gibi «Ya tutarsa...» kabîlinden biz de kaleme sarıldık. Tutarsa yiyeceğimiz bir şey yoktu ama, memlekete demokrasi gelecekti, hürriyet gelecekti, müsavat gelecekti. Şeflik gidecekti, korku [illegible], imtiyazlılar gidecekti.

[illegible] on sene geçti.

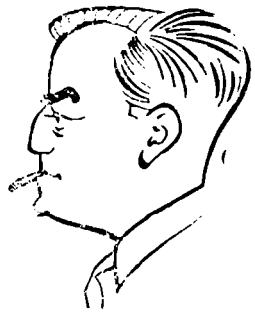
Biz yazıyoruz hâlâ, ne yazık ki, ya tutarsa... diye (şimdi Cumhuriyet'te) devam edip gidiyoruz.

Kimbilir?

Günün birinde inşallah...

Ümit dünyası bu!

Doğan Nadi

«Bir Dakikacı» Doğan Nadi

1 Kasım 1952 günlü Aydabir dergisinden:

İşte her sabah, ağzınıza bir parmak bal çalan D. N. ile karşı karşıyasınız. Başını, elindeki gazeteden kaldırıp yüzüme bakıyor.

Soruyorum:

— En sevdiğiniz iş nedir?

Ellerini açıp, etrafını göstererek güldü:

— Başka iş bilmem ki, seveyim...

— En beğendiğiniz yazı nev'i?.

— Mizah... Her şeklinde mizah...

— Bugünkü mizahtan memnun musunuz?

— Eh...

— Yazı yazmayı ne zaman sever, yazı yazmaktan ne zaman usanırsınız?

— Fıkralarımı akşama doğru, beşte, altıda şuracıkta, pazar yazılarımı da perşembe günleri öğleye kadar evde kalarak yazarım. Usanç gelmez. Şimdiye kadar gelmedi.

— Yazarken kaprisleriniz var mıdır?

— Boyuna sigara içerim. Kalabalık filân tesir etmez. Hattâ kalabalık arasında daha iyi yazarım. Seyahatte de öyle...

— Siz, minimini fıkra nev'inin, en sevilen muharririsiniz. Bu sevilmenin sırrı nedir sizce?

— Bunun tek sırrı var: Bu zamanda kari' uzun boylu yazıdan pek hoşlanmıyor.

— Başka sebep?

— Bence yok...

— Bence var: Bir sürü yüzüne bakılmayan minimini fıkralar da yok mu?

Gülüyor:

— Bilmem...

— Nasıl düşünür, nasıl bulur, nasıl yazarsınız?

— Vallahi... Bak işte, sabahtan akşama kadar bu gazetelerin hepsini okurum. Bir mevzu zihnime takılır. Başka işlerle meşgul olurken de, kendi kendine kafamın içinde işler, kemale gelir, akşam üstü de oturur yazarım.

— Okuyuculardan da yazanlar olur mu?

— Onlar, ekseriyetle küfrederler. Bunun sebebi psikolojiktir. Ben düşündüm de bu neticeye vardım. Okuyup da hoşlananlar, güler geçerler. Kızanlar ise, alıyor eline kalemi.

— Alkol sahiden fikri, hayali kamçılar mı?

Bir kahkaha atarak:

— Bak, bu mühim... diyor... Ben alkolü severim, içerim de. Yalnız bazan fazla kaçırıyorum, o fena oluyor işte... O zaman fikir mikir, hayal mayal kalmıyor. Film kopuyor... Büyük bir şairimiz: «İşretin akşamı hoş, perhizin sabahı hoş.» demiş. Çünkü çekince kafayı, sabahleyin nasıl kalkılır, bilirsin sen...

— Nasıl yaşar, nasıl eğlenirsiniz?

— Gayet mazbut bir hayat.. Evlendik artık. Çocuğum da var. Yine yaşıyoruz, amma, eğlence pek kalmadı. Yahut şeklini değiştirdi. ev hayatı...

— Aşka inanır mısınız? Ve bir kadın için ağladığınız oldu mu?

— Bir defa her ikisi birden oldu. Başım belâya girdi. Şimdi galiba biraz da yaş icabı, pek öyle ağladığım falan yok..

— Şimdiye kadar yazdığınız fıkralar içinde en beğendiğinizi anlatır mısınız?

— Bir tane var... Bektaşinin birisine, iki şişe şarap göndermişler. Bunun hangisi iyidir, diye sormuşlar. Herif bir tanesini açmış, bir yudum tatmış, öbürünü göstererek: (Bu iyidir..) demiş. Onlar da (Buna [illegible] nereden biliyorsun, bunun daha iyi olduğunu?) demişler. Hazret elindeki şişeyi göstermis: (Bundan daha kötüsü olmaz ki...) demiş. Bu malûm bir hikâye zaten. Ben bunun başlığını (siyasi partilerimiz) koymuştum. Demokrat partinin yeni kurulduğu günlerde idi. Pek hoşa gitmisti. Bu fıkra benim değil, yalnız başlık benimdi.

MERİYETE GİRDİ

Efendim, ıspanak sıhhate fevkalâde faydalı, ayni zamanda ucuz bir sebzedir. Pişirmesi de kolaydır. Etli pişer, etsiz pişer. Pirinçli pişer, pirinçsiz pişer.

İçinde yüzdesi yüksek demir vardır ki vücuda başlı başına bir kuvvet verir. Müleyyin hassası vardır ki mideyi ve barsakları hiç yormaz: Üstelik memleketimizde bol bol çıkan ıspanağı millî sıhhat namına bol bol yemek ve yedirmek bir vazifedir.

No: Hukuk Müşavirimiz bugünlük yalnız bu fıkranın neşrini münasip buldu!

25 Eylûl 1946

AT VE MEYDAN

Haydi bakalım; paramızın ecnebi paralarına nazaran, kıymetini ayar ettik. Artık her iş yoluna girdi. Bol bol ihracat yapacağız.

Fakat buğdayımız çok, vagonumuz yok. Şarabımız çok, şişemiz yok. Tütünümüz çok, balyamız yok. Demirimiz çok, vapurumuz yok. [redacted] çok, çuvalımız yok. Üzümümüz çok, kutumuz yok. Balığımız çok, buzluğumuz yok.

Evet, evet. Haklısınız. Gelin, şunu bir kelimede hülâsa edelim: Bu işler yoluna girecek amma, ne yaparsınız, hükûmetimiz çok, fakat idaremiz yok!

19 Kasım 1946

BİZİM OYUNCULAR!

Zeki Rıza Sporel dostumuzun milletvekilliği mazbatası konuşulurken, Mecliste bir mebus oturduğu yerden bağırmış:

— Burası futbol sahası değil!

Maşallah! Kim demiş değil diye? İşte Başbakan Recep Peker Beşiktaş kulübü reisi. İşte Şükrü Saracoğlu Fenerbahçe kulübü reisi. İşte Demokrat milletvekili Suphi Galatasarayınki. İşte Meşhur Muhittin Baba Pars Bursanınki.

Daha ne lâzım? Oyuncular mı? Eğer oyuna bakılırsa o Meclisten, en aşağı, on tane takım çıkar!

Pazar 8 Aralık 1946

DUANIZ BEREKÂTİLE...

Sayın Tarım Bakanı Cavid Oral, Meclisteki beyanatı sırasında:

— Allah saklasın diyor, umumî bir kıtlık tehlikesi görünmüyor.

Bu «Allah saklasın» sözüne bayılmamak kabil değil.

Elbette «Kul» un tedbir almadığı yerde, memleketi saklasa saklasa yalnız «Allah» saklar!

8 Haziran 1949

FÜTUHAT ZARURETİ

Bilmem farkında mısınız? Milletvekili seçimlerine hazırlanırken Halk Partisi bir garabete düşüyor: Milletvekilleri liste halinde gözden geçiriliyor ve şimdiye kadar seçildikleri vilâyetlerden alınarak daha ziyade sevimli göründükleri başka vilâyetlerin namzet kâğıtlarına konuyormuş.

Tuhaf şey. Bir defa, demek şimdiye kadar, hep sevilmeye sevilmeye seçilmişler. Sonra, bir vilâyette sevilmeyip diğer bir vilâyette sevilmek neden?

Üstatların içinde öyleleri var ki, mutlaka sevilmeleri hâlâ şartsa, civardan arazi ilhak edip yeni yeni vilâyetler kurmak lâzım-

Pazartesi 10 Haziran 1946

SÖZÜM MECLİSTEN DIŞARI

Bizim Tasvir'in penceresinden bakıyordum. Köşeden göründü. Durdu. Ürkek, çekingen mahcup etrafına bakındı. Kimseler olmadığına kanaat getirince rahatladı. Sıkışmış olacak. Oracıkta duvarın dibine, malûm tâbirle «def'i hacet» ediverdi.

Sonra döndü. Büyük bir itina ile üstünü toprakladı; sokağı kirletmemiş olduğuna inanıncıya kadar toprakladı ve gitti.

Sizin kenar mahallelerde, arka sokaklarda dolaştığınız var mı?

Ben bu kedi kadar medenî insan görmedim.

Çarşamba 8 Mayıs 1946

EVLERE ŞENLİK

Bir küçük gazete: Vakit. Bir küçük sütun: Bakışlar. Bir küçük muharrir; Peyami Safa.

Ha... Şu Peyami Safa. Hani Serbest Fırkanın en hararetli tarafları olmuştu. Ve fırka iflâs etti.

Ha... Şu Peyami Safa. Hani harpte Almanların en hararetli taraftarı olmuştu. Ve Almanlar harbi kaybetti.

Ha... Şu Payami Safa. Hani Alaturka musikiyi radyodan attırmaya çalışmıştı. Ve musikimiz radyoda kaldı.

Ha... Şu Peyami Safa. Hani Hakkı Tarık Us'u meb'us seçtirmeğe çalışmıştı. Ve Hakkı Tarık boyuna intihabatta kaybetti.

Ha... Şu Peyami Safa. Hani şimdi Halk Partisinin ücretli propagandasını yapmakla meşgul.

Ve Hüda bu partinin yardımcısı olsun!

Çarşamba 3 Temmuz 1946

HAR VE HARMAN

Bazı arkadaşlar kızıyorlar: Belediyenin Gülhane Parkı bayramında 70 kişi yerine 500 bilmem ne kadar adama ücret verilmiş, fazla fazla paralar dağıtılmış, usulsüz tediyeler, imzasız ve tarihsiz makbuzlar gırla.

Ne var kızacak bunda? İşin adı bayram değil mi?

Tam bayram dediğin de böyle olmalı. Yani vur patlasın, çal oynasın!

16 Eylûl 1954

ARANIYOR

Genç veya ihtiyar, kadın veya erkek.. Bunların pek ehemmiyeti yok. Hattâ, öyle uzun boylu, okuyup yazma bilmese de olur;

Bilirse, okunmasa da olur:

Yazarsa, okunmasa da olur;

Okunursa, anlaşılmasa da olur;

Anlaşılırsa, kulak asılmasa da olur;

Evet: bütün bunlar kabul. Yalnız bir şartımız var: Kimseyi kızdırmayacak.

Muharrir yapacağız da... **9 Şubat 1946**

SIKI DURUN, GELİYOR

Söyledi, söylemedi demeyin. Bakın bu yaz, İstanbulda neler olacağını, size şimdiden haber veriyorum. Bir defa susuzluktan cayır cayır yanacağız. Sular idaresi: «Falan yerdeki ana boru patladı da...» diye bizi avutacak.

Toz, topraktan nefes alamaz olacağız. Belediye: «İki arazöz siparişine karar verilmek üzere bulunulduğunu..» söyliyerek bizi susturacak.

İzdihamdan trenlere, vapurlara binemiyeceğiz. Bilmem hangi müdürlük «Tarifeye ilâve vapurlar koymayı düşünüdüğünü..» anlatarak gönlümüzü alacak.

Sayfiyeler ateş pahası diyeceğiz. «Merak etmeyin, komisyon kuruluyor.» denecek. Açık hava gazinolarında fiyatlar pek yüksek diyeceğiz. «Üzülmeyin, tarifeleri gözden geçiriyoruz.» denecek.

Ve bütün bunlar yapılıncıya kadar da yaz geçmiş olacağı için, kışlık şikâyetlerimize başlıyacağız. **25 Mart 1946**

DEMOKRASİ

Deli hikâyelerini sever misiniz? Ben bayılırım. Meselâ şuna bakın:

Bir tımarhanenin başdoktoru, sabahleyin, mutad teftişini yapıyormuş. Hastalardan birinin odasına girdiği zaman bakmış ki, deli banyosunu su ile doldurmuş, içine de bir olta almış, gûya balık avlıyor.

Doktor, pişkin, bu manzarayı yadırgamamış:

— Hayır ola, ne yapıyorsun?

— Balık avlıyorum.

— Nasıl, bari bir şeyler çıkıyor mu?

Deli, kalender, başını sallamış:

— İlâhi doktor , sen deli misin, hiç banyoda balık olur mu? **26 Şubat 1946**

MUHASEBECİ ARANIYOR

Müşteri — **Ne yazdı?**

Şoför — 86. Yüzde yüz zammile beraber eder 172 kuruş. Belediye kararı böyle.

Müşteri — İyi amma yine belediyenin kararı var: Bu yekûndan yüzde 10 indireceğiz. Kalır 155.

Şoför — Hayır. Bu yüzde onu, yüzde yüz zamdan düşeceksiniz. Yani ikinci 86 dan.

Müşteri — Ne eder o?

Şoför — 8,5 kuruş kadar bir şey.

Müşteri — Dur öyle ise toplayalım. 86 dan 8,5 çıkarsa 77,5 kalır, 86 ya ilâve et. Kâğıt kalem yok mu?

Şoför — Yok. Akıldan...

Müşteri — Ne aklı? Belediye bizde akıl mı bıraktı ki.. **30 Mart 1946**

GELECEĞİ VARSA...

Bir dostumuzun yaptığı nükteyi tekrar etmenin tam günüdür:

Ne zamandır yazıla yazıla lâfı bitmiyen Missouri zırhlısı yarın geliyor. Dünyanın en büyük ve en yeni harp gemisi. İçinde neler var neler.. Top tüfek haricinde 28 tayyareyi birden havaya uçuran makineler, boks için ringler, türlü spor sahaları, havuzlar, asansörler.. Velhasıl akla ne gelirse.

Bu uskurlu ada, 40 metre denizin üstünden başlayıp kat kat, 40 metre dibine iniyormuş. İçinde 3000 kişi varmış.

Lâfın doğrusu Missouri'nin İstanbula gelişine biz de çok sevindik. Gelsin bakalım. Böylece biz tam mânasile yeni, mükemmel, modern teknik harikası bir harp gemisi görelim.

O da liman görsün! **4 Nisan 1946**

DEKORUMUZ DENİZ DERYA

Demokrasi şöyle olmalı, demokrasi böyle olmalı; yok temiz olmalı, kirli olmamalı; eğer fena demokrasi olursa «yukarıdan aşağı otorite tesis» etmeli; filân diye diye demokrasiyi âkıbet denize benzettik.

Hani adamın birine:

— Denize girsene.. Neye girmiyorsun? demişler. Herif cevap vermiş:

— Hele bir yüzme öğreneyim de..

Pazar 9 Haziran 1946

GÜLE GÜLE KULLANIN

«Ulus» başyazarı Falih Rıfkı Atay geçen gün teminatı verdi: Seçimler başlayıp bitinciye kadar hükûmet, gazete kapamak hakkını kullanmıyacak ve böylece en acı tenkidlere bile müsamaha edecekmiş.

Tenkid edeceğimizden filân değil amma memleket namına sevinilecek bir haber. Fikir hürriyetine hürmet ediliyor demek. Fakat doğrusu, bu «seçimler bitinceye kadar» şartını pek anlıyamadık. Yazlık ev kiralar gibi bir şey.

Peki, haydi seçimler bitti. Sonra ne olacak?

Alın size mevsim mevsim, madde madde, bolbol hürriyet! **7 Mayıs 1946**

BÜYÜK ZAFAR!

Ulus arkadaşımızda koca koca harflerle boydan boya bir başlık: Muhalefet ağır bir mağlûbiyete uğradı.

Muhalefet? Ne muhalefeti? 450 küsur milletvekiline mukabil topu topu iki demokrat mebus.

İnsan şu hikâyeyi hatırlıyor: Çingenenin biri ölmüş. Karısı hüngür hüngür ağlar ve ikide bir: «Ah, benim kadife şalvarlı kocacığım.» dermiş. Biri dayanamamış:

— Ayol senin kocan bir fakir çingeneydi. Kadife şalvarı filân yoktu ki.

Kadın yine ağlıyarak cevap vermiş:

— Bilirim bilirim, yoktu ama zavallı pek özenirdi. **Pazartesi 17 Haziran 1946**

ŞAMAR

Şamar ekseriya bir çocuğa atılır. O zaman bir terbiye vasıtasıdır.

Şamar iki adam arasında atılır. O zaman bir kavga vasıtasıdır.

Bu şamar bazan da büyük adamlara, daha daha, iktidar başında bulunan adamlara bile atılır. Bu şamarın sesi belki çıkmaz. Hattâ bu şamar belki fiilen atılmaz bile, fakat şamar daima şamardır.

Demokrasi Türkiyesinde müthiş bir şamardır atılıyor, farkında mısınız?

Anlıyana sivrisinek... **1 Ağustos 1946**

İLTİMASLAR DİYARI!

Bu sokaktan hiçbir otomobil geçemez!

Bakıyorsunuz, geçiyor. Bir Halk Partisi otomobili.

Burada bir araba durursa cezaya çarpılır!

Bakıyorsunuz, duruyor. Bir Bakan otomobili.

Bu memlekette şu kadar sayfadan fazla gazete çıkamaz!

Bakıyorsunuz, çıkıyor. Bir Halk Partisi gazetesi.

Bu şehirde filân filân yerler istimlâk edilecek!

Bakıyorsunuz, edilemiyor. Ekâbir arazisi.

Daha sayalım mı? Ama ne lüzumu var? Hep biliyoruz ki, bizim Türkiye, dünyada, iltimasla demokrasiyi, imtiyazla sınıfsızlığı birleştirmeğe muvaffak olmuş yegâne memlekettir.

Medeniyete örnek olacak bu şerefi de, yine Halk Partisine borçluyuz!

Çarşamba 13 Kasım 1946

HELE ŞU SIRADA

İstanbul Şehir Meclisi, Beyoğlunun bilmem neresindeki İnönü mahallesinin adını değiştirmiş. Altın Bakkal yapmış.

Pek iyi, pekâlâ. Zaten hayattakilerin adına ne heykel dikilecek, ne de sokak açılacaktı. Kanun mu, karar mı nedir, böyle birşey vardı.

Yalnız Altın Bakkal neye?

Meselâ, Şaşkın Bakkal daha münasib düşmez miydi?

29 Haziran 1954

GÖRMEDİM, BİLMEM...

Dünyanın her yerinde ekmeğin çeşidi vardır:

Yassı ekmek, uzun ekmek, beyaz ekmek, çavdar ekmeği, kahvaltılık ekmek, tuzlu ekmek, ilk... ilh... gibi.

Bizde de bitli ekmek, ipli ekmek, tırnaklı (affedersiniz hem de ayak) ekmek, sıçanlı ekmek, çamurlu ekmek, telli ekmek gibi çeşitleri bulunuyor.

Hani, bir de ekmekli ekmek yapabilsek keyfimize payan olmıyacak.

Ama, kim bilir, belki de midemiz bozulur. Alışmadık ki...

8 Temmuz 1954

MEN DAKKA DUKKA

Halk Partisi iktidarda iken bir demokrat muharrir, İç İşleri Bakanına «haltetti» demiş. Ve «haltetmek arabcadır. Türkçesi karıştırmak demektir. Bu da hakaret değildir» diye mahkemede yakayı kurtarmış. Halbuki şimdi Bakanlara «karıştırdı» bile derken uzun uzun düşünmeli imiş.

Falih Rıfkı Atay, son yazılarından birinde, iki devir arasındaki bu farka işaret ediyordu.

Ne tuhaf tesadüf! Bu satırların muharriri, Halk Partisi iktidarı zamanında, bir eski Bakana aynen bu «haltetmek» tâbirini kullanarak küçücük bir yazı yazmış ve mahkemeye bile gidemeden, üç buçuk sene hapse mahkûm edilmişti.

Anlaşılıyor ki, yalnız bu iki devir arasında değil, bütün tarih boyunca memleketimizde hiç değilse «haltetmek» bakımından büyük bir fark yok demektir.

ZİYARET VE TİCARET

— Vizon kürk mü istiyorsunuz? Buyurun.

— Naylon mu? Aman efendim, bulunmaz olur mu? İstediğiniz kadar.

— Bu, en son modern çakmaktır, 12 tane de taşile beraber.

— 1955 modeli otomobillerden hangi markayı tercih edersiniz?

Ve siz hayretle soruyorsunuz:

— Nereden bu bolluk böyle?

— Bolluk değil efendim, Tarsus vapuru Amerikadan Türk turistlerini (!) getirdi ya...

NE BİLSİNLER?

Bir miletvekili (yüzde 92 ihtimalle Demokrat Partili) yanında bir arkadaşile beraber, Tepebaşında bir kadına saldırır. Polis işe el koyar ama, mebusa birşey yapamaz. Zira, serde teşriî masuniyet var.

Şimdi, sakın bu «teşriî masuniyet» denilen mukaddes dokunulmazlığa kızmayın.

Bundan 30 sene evvel esas teşkilât kanununu hazırlıyanlar, günün birinde, bir miletvekilinin bu kadar alçalabileceğini nasıl düşünebilirlerdi?

31 Ağustos 1954

SÖYLEYENE BAKMAYIN!

Gazeteye geldim. Bizim odanın halini görmeyin. Büyük masanın üstü, kitaplar, Resmî Ceride, temyiz içtihatları, Meclis zabıtları, son müzakereleri yazan gazeteler, bir kalabalık kıyamet.

Cihadla Ziyad karşı karşıya. Yanlarında iki avukat. Harıl harıl bir şeyler okuyup terleye terleye düşünüyorlar.

Ayol bu ne hal?

Meğer gazeteye makale yzamaya çalışırlarmış?

İlâhi Recep Peker; ne günlere erdirdiniz bizi böyle! **Pazartesi 23 Eylûl 1946**

GÖRMEDEN «BAKAN» LAR

Kabahat samur kürk olsa kimse üzerine almazmış. Doğru lâf. Şu Sütlüce faciasının tahkikat safhasını okuyor musunuz?

Meğer orada infilak maddesi imal edildiğinden Belediyenin haberi yokmuş.

Millî Müdafaa Vekâleti de bilmiyormuş.

İç İşleri Bakanlığı da öyle..

Şimdi Çalışma Bakanlığı da çıktı: Oncağızın da malûmatı yok.

Eh... bu kadar alâkasızlık karşısında fabrikanın da, herhalde, canı sıkılmış olacak ki patladı gitti!

12 Mart 1949

F O Y A !

İnanmayın; sakın inanmayın!

Bu şehrin sokakları normal olarak pistir. Size şirin görünsün diye temizlediler. İstanbulun zaptındanberi bir türlü atılamıyan tonlarca çöp daha dün denize döküldü.

Bu şehrin dükkânları ve duvarları normal olarak cüzzama tutulmuş gibi delik deşiktir. Size şirin görünsün diye bir gecede boyatıldı.

Bu şehirde normal olarak tozdan topraktan geçilmez. **Size şirin görünsün diye sulatıldı.**

Bu şehrin taksileri normal olarak birer mikrop yuvasıdır. **Size şirin görünsün diye en temizleri tahsis edildi.**

Bu şehrin mahut sokaktaki kadınları bile böyle değildi. Size şirin görünsün diye takıp takıştırıp sokağa çıkarıldılar.

Teşekkür mü? Ne münasebet. Sakın teşekküre kalkmayın! Asıl bizler size müteşekkiriz. Sayenizde şu İstanbulu biz de biraz şirin görüyoruz!

Cumartesi 6 Nisan 1946

SONU SELÂMET

Bir partimiz vardı: Halk Partisi. Bundan bir ikinci parti çıktı: Demokrat Parti.

Şimdi haber alıyoruz ki, Demokrat Partiden de bir başka parti çıkacakmış. Yani, bir üçüncü parti demek.

Acaba, bunlar böyle birbirinden çıkarak, ve ister istemez, küçüle küçüle, ufala ufala, parçalana, parçalana, günün birinde ortadan tamamile yok oluverirler mi dersiniz?

17 Mart 1948

ÖRT Kİ ÖLEM!

Milletlerarası ne kadar teşkilât kuruluyorsa, Türkiye, bunların arasında, hem de en mümtaz mevkide, bulunmalıdır. 16 lar? Türkiye içinde. UNESCO yahud INESCO? Türkiye içinde, Cenevredeki basın hürriyeti? Türkiye içinde. Ve ilâh...

Bunun böyle olması da, doğrusu, şart oldu. Baksanıza.. Hükûmetimiz buğday ihraç edip halka arpa yedirecek kadar gedakârlık gösteriyor.

Bunu, yeryüzünde, başka hangi hükûmet akıl edebilirdi ki..

18 Nisan 1948

MALÛMU İLÂM

Merkez Bankası ciddî ciddî ilân ediyor: Pembe 10 liralıklar bilmem hangi tarihten itibaren kıymetini kaybedecekmiş.

Haberde bir yanlışlık olsa gerek. Zira pembe olsun, kırmızı olsun, mor olsun, 10 liralık, 50 liralık, 100 liralık olsun, madenî olsun, kâğıd olsun, bizim bildiğimiz, bütün bu paralar kıymetlerini, hanidiiiiir, kaybettiler.

Bundan Merkez Bankasının haberi olmaz olur mu?

22 Nisan 1948

YETİŞTİRENE ÇOK ŞÜKÜR!

Üsküdar Emniyet Âmirliğinde çalışan, ve aynı zamanda, Polis Mektebinde talebe olan bir memur Beyoğlunda gizli bir randevu evine gitmiş. Yalnız gitmekle kalmamış, eğlenmiş. Yalnız eğlenmekle kalmamış, üstelik bir de adam öldürmüş.

Bizim bildiğimiz, bu nevi gizli günah evleri, polisin takibi altındadır. Talebeliğinden henüz genc ve yeni bir memur olduğu anlaşılan katil, oraya, herhalde staj görmek için gitmiş olsa gerek!!!

27 Mart 1948

İTHALÂT - İHRACAT

Hikmet Feridun arkadaşımız, dünkü Hürriyet'te, ecnebi memleketlerden gönderilen hediyelere mukabil bizim bir şey yollamadığımızdan acı acı şikâyet ediyordu.

Kim demiş?

Nehru'dan bir fil aldık, karşılık olarak muharrir Refi Cevad Ulunayı gönderdik. Pakistanın fili daha küçüktü, ona da Nazlı Tılabarla mukabele ettik.

Nihayet Truman'dan gele gele bir hindi geldi, cüsse sırası bu ya, bizde Amerikaya F.K. G. mizi yolladık.

Daha ne yapalım, yetmiyor mu?

6 Temuz 1953

YUMURTA VE KAPI

Son haberler: 1 — Memurlara birer maaş ikramiye verildi, önümüzdeki nisanda gene verilecek.

2 — Köylüye daha fazla toprak dağıtılıyor.

3 — Memurlar üçer maaş nisbetinde borç para alabilecekler.

4 — Köylünün avans taksitleri hemen istenmiyecek.

5 — Memur terfilerinin daha çabuk yapılması sağlanıyor.

Ah bu memurlar, ah bu köylüler! Nedense bütün ihtiyaçlarını biriktirirler, aksi gibi tam seçim zamanına getirirler de, insanın iki ayağını bir pabuca sokarlar!

15 Mart 1954

KARABATAK

Afrikanın Altın Sahili Devlet Başvekili geçen gün, kiliseye gidiyorum, diye evinden çıkmış, bir daha da ortalarda görünmemiş. Şimdi polis kendisini arıyormuş. Yalnız bir Başvekilin değil, aklı başında her hangi bir adamın, durup dururken ortadan kaybolması elbette şaşılacak bir şeydir.

Bizim Başvekil (Allaha şükür!) ismile, cismile, hattâ resmile daima meydanda. Yalnız ikide bir ortadan kaybolan bir valimiz var.

O da (Ah, ah... Ne demeli) kendi kendine yine meydana çıkıyor.

22 Mart 1954

İNSAFA DAVET

Vaktile neler vadetmişlerdi, sonradan neler yaptılar? diye Demokrat Parti iktidarına tarizlerde bulunan bir arkadaşımız dünkü nüshasında şu başlığı kullanıyordu: Ucuzluğu öldürüp tabuta koyan D. P. değil miydi?

Evet, filhakika o idi, ama ne var bunda? Galiba o zaman yanlış anlaşılmış. Yoksa D. P., bu bahiste olsun, sözünü tutmuştur.

Ucuzluğu tabuta koymak şöyle dursun, mezara götürüp gömmüştür bile!

31 Mart 1954

ÜMİD DÜNYASI

Maliye Vekâletinin vergi ödeme müddetini ansızın 15 gün uzatmağa karar vermesi münasebetile İzmirli bir musevî vatandaş, etrafa şöyle diyormuş:

«— Ben her zaman söylemez miyim? Devlet birşey isterse, son dakikaya kadar bekle. Belki vazgeçer. Yok eğer devlet birşey verecekse, bir gece evvelinden git, kapıda bekle. Belki vazgeçer.»

Kim ne derse desin, hayatı iyi anlamış insanlardır, şu Museviler doğrusu!

2 Nisan 1954

ESRAR - I DEVLET

Tayyare ile posta günü gününe işliyordu. Sonradan özel ulak (tabiî fiata zam) diye birşey çıkardılar. Şimdi normal mektub ihmal ediliyor. Gününde isterseniz illâ özel ulak olacak.

Şehirlerarası telefonun normalini artık unuttuk. Acele mükâleme (tabiî gene fiata zam) çıktı. Onsuz konuşmak kabil değil.

Yarın ortaya «daha acele» öbürgün «vallâhi billâhi acele» gibi şeyler çıkarsa hiç şaşmayın.

Devlet zam ister de bahane mi bulamaz?

30 Nisan 1954

NE OLUR, NE OLMAZ

Vatandaşın âsabını bozuyor diye, F. K. G. üstadımız klâksonu yasak etti.

Peki ama, sokaklarda balık gibi bir köşeden bir köşeye atlıyan dolmuşcular âsabı bozmuyor mu?

Ya, yüz beygirlik motörü peşinde sürükliyen bir beygirlik araba ne olacak?

Hele, seksen otomobil klâksonunun sesini bir nefeste çıkaran nezle görmemiş satıcıya ne der?

Radyo hoparlörleri de ayrı âlem.

Şüphesiz, bütün bunlar âsab bozmuyor diyemez. Diyemez ama, bizim F. K. G. anlaşılan ilerisi için muhtemel hastalarını, bütün bütün elden kaçırmak istemiyor-

1 Mayıs 1954

DAĞ VE ÜMİD

Bir ilk mekteb talebesi (bu, bir) bir arkadaşını (bu, iki) bıçakla karnından ağır yaralamış (bu, üç) cinayet kumar yüzünden (bu, dört) vuku bulmuş.

Bu dört buudlu facianın bize, bir defa daha, öğrettikleri: Tahsil terbiye sıfır (bu, bir) arkadaşlık yok (bu, iki) çoluk çocuk bıçak taşıyor (bu, üç) kumar memelik küçüklere kadar salıyor (bu, dört).

Haydi bakalım Celâl Yardımcı! Gayret sana düştü.

24 Mayıs 1954

HAY, AKSİ ŞEYTAN

Denizyolları İdaresi, hiç değilse Kadıköy hattı için, bu sene çok iyi bir tarife yapmış. Sabah, akşam 10 dakikada bir vapur kalkıyor. Mükemmel.

Kalkıyor ama, gel gelelim, yanaşamıyor. Çünkü Köprü iskeleleri dolu. Binaenaleyh bir vapur bazan 15 dakika, 20 dakika sıra beklemek zorunda.

Hocanın meşhur hikâyesini tekrara lüzum yok. Hani, merhum, eşeğinin arkasından «uçmasını becerdin ama konmasını beceremedin» demiş ya...

Ona benziyor.

23 Haziran 1954

İŞİN ELİFBESİ

Türk millî futbol takımının Alman takımı karşısında uğradığı 7 2 lik mağlûbiyet, hâlâ türlü türlü tefsirlere uğruyor.

Federasyon Reisi Ulvi Yenal arkadaşımız bile(galiba hatanın büyüğü onda gibi) teeeee... İsviçreden sesini duyurdu: Falan oyuncu sakatlanmasaymış biz zor yenilirmişiz.

Tabiî arkasından kale büyüktü, top küçüktü, güneş şöyleydi, rüzgâr böyleydi, ilh... ilh...

Kısaca «onlar daha iyi oynadılar da galib geldiler» diyecek kadar bile sportmen olmadıktan sonra, biz daha çoooook maçlar kaybederiz!

28 Haziran 1954

DELİ OYUNU

Deli hikâyeleri pek çoktur ama, bir okuyucumuzun gönderdiği, şu aşağıdakini, belki de duymamışsınızdır diye, naklediyorum:

Vaktile bir timarhanenin delileri, sabahları duvardan atlayıp kaçarlar, akşam oldu mu, bin türlü yara bere içinde tekrar timarhaneye dönerlermiş. Alâkalılar bu garip hali merak etmişler ve gizlice delilerin peşine düşmüşler. Bir de ne görsünler? Deliler kocaman bir armud ağacının dallarına tırmanıyorlar. İçlerinden bir tanesi yerde kalıyor. Ağaçdakiler bağırıyorlar: «Oldu mu?» yerdeki «oldunuz» cevabını verince de sapır sapır kendilerini koyuveriyorlar.

Meğer, biçareler bütün gün bu oyunla vakit geçirirlermiş.

ALLAH KORUSUN!

Türk isimlerinin yabancı memleketlerde telâffuzu, bazan pek tuhaf şekiller alır. Bir tarihte, eski Anadolu Ajansı Müdürü Muvaffak Menemencioğlu üstadımızın ismini Pariste bir türlü beceremezlerdi. Kaldığı otelin telefon santralı kız, kendisine göre işin kolayını bulmuş, evvelâ bir sürü «munumunumunum» sıralar ve hemen arkasından bir «cogli» oturtmakla vaziyeti idare ederdi.

Gene eski Ajans müdürlerinden Saim Nuri Urayın başına daha tuhaf bir şey gelmiş. Fransada «ay» ile biten kelimeler uzunca bir «e» şeklinde okunduğundan, dostumuza son seyahatinde hep Monsieur Uree demişler.

SEÇİLME ADABI

Seçimleri, çok şükür, kazasız belâsız bitirdik. Fakat bu arada gördüğümüz bazı hallerden alınacak dersler var. Meselâ, mebus mu olmak istiyorsunuz, buyurun:

Evvelâ bir partiye kaydınızı yaptıracaksınız. Sonra, onun elini eteğini öpüp, kendinizi aday olarak ya seçtireceksiniz. yahud Ankaradan, tâyin ettireceksiniz.

Bu muameleden sonra seçim gününe kadar mütemadiyen şu şekilde konuşmanız lâzımdır:

«— Birader, ben kim mebusluk kim. Ama, ne yaparsın, çok yalvardılar. Akşama kadar yazıhaneye, geceyarılarına kadar eve, telefon üstüne telefon. İllâ listede benim ismim bulunmalıymış, başka türlü kazanamazlarmış. Nihayet, memleket vazifesi dedim, kabule mecbur oldum.»

Siz böyle konuşurken seçim günü gelir, çatar. Başınızın ağrısı için kaç aspirin, kalbinizin çarpıntısı için kaç Bellergal aldığınızı tabiî kimseye söylemiyeceksiniz. Hele radyo başında baygınlık geçirdiğinizi, telefonda cevab alamadığınızdan dolayı santral memuru kızla yaptığınız sinirli münakaşayı sakın kimse duymasın. Siz hiç oralı değilsiniz. Ertesi gün devam:

«— Canım, bunu böyle olacağı zaten belliydi. Ben arkadaşlara kaç defa söyledim. Yapmayın, etmeyin dedim ama, elden ne gelir. Yoksa mebusluktan bana ne, birader? Bu işe nasıl girdiğimi biliyorsun. Arkadaş hatırı işte. Gönülleri kırılmasın diye razı oldum. Benden paso. Şimdi onlar düşünsünler başlarına geleni. Doğrusunu istersen pekâlâ bir ceza oldu. Çeksinler bakalım.»

No: Bu yazıyı lûtfen kesip saklamanızı rica edeceğim. Ne olur, ne olmaz, belki 1958 de hep beraber kullanırız.

POLİSİN FENDİ

Yalnız bize mahsus olmadığını gösterdiği için «resmi tembellik» e dair şu fıkra, belki hoşunuza gider:

Chicago'da iki herif bir kamyonu belediyeninmiş gibi göstermek için sarıya boyamışlar ve belediyeye aid bir inşaat yerinin önüne dayıyarak orada bulunan kurşun boruları kamyona yüklemeğe başlamışlar. Polis gelip açıkgözlerin yakasına yapışmış.

Pek mahir olduklarından emin bulunan hırsızlar, memura kendilerinden nasıl şüphelendiğini sormuşlar. Beriki gayet sakin:

«— Çok çalışıyordunuz da ondan, demiş. Eğer siz hakiki belediye işçisi olsaydınız bu gayretin ancak yarısını sarfederdiniz.»

TEŞBİHTE HATA OLMAZ

Bir dostumuz hayır cemiyetlerinden birinin verdiği baloya gitmişti. Ertesi gün kendisinden geceyi nasıl geçirdiğini sorduk:

— İyiydi ama, dedi, para basar gibi davetiye basmışlar çok kalabalıktı. Ve, bundan dolayı olacak, her şey çok pahalıydı.

RADYO SOĞUKLUKLARI

Ankara radyosunda Cengizhan Koraltan (ismine pek bakmayın. Büyüğümüzün küçüğüdür) kendisini dinlerken traş bıçağı yiyen bir çocuğa (tekrar ediyorum: Sırf kendisini dinlediği için) bir şey olmadığını söylemiş.

Buna inanan bir çocuk da babasının bıçaklarını yemeğe kalkmış. Bittabi yara bere içinde kalmış.

Aynı zat, bir başka programında «şimdi pencereden hooooop... diye zıplayıp yıldızlara uçuyorum» demiş.

Gene bir çocuk onu taklid etmek istemiş. Onun da bittabi ayakları kırılmış.

Ne biçim şeydir ,anlıyamadım doğrusu. Mubarek radyocu değil, düpedüz ipnotizmacı.

Biraz da Meclis müzakerelerinden filân bahis açsa, sayın babasına faydalı olur mu, dersiniz?

YUMURTA KAPIYA GELİNCE

Şimdi eskidi ama, ne olursa olsun, hoş bir seçim hikâyesi. İleride de kullanılır:

«Karadeniz vilâyetlerinden birinde Tahsin Bekir Balta (C.H.P. adayı) propagandaya çıkar. Nutuk çekerken bir köylü vatandaş sözünü keserek:

— Biz bundan sonra okur yazar mebus istiyoruz ,diye bağırır.

Etraftan:

— Yahu, derler, deli misin? Adam profesör, mebus, üstelik de Vekillik yapmış. Okur yazar olmaz mı?

— Haydi efendim ,ben öyle lâf anlamam. Biz ona şimdiye kadar hiç değilse 500 tane mektub yazdık, Okur yazar olsaydı, bir tanesine olsun, cevab verirdi!»

ISMARLAMA REJİM

İktidarın sesi — Böyle muhalefet olmaz.

Muhalefetin sesi — Böyle iktidar olmaz.

Pekiii, farzedelim ki ikisi de haklı, ne böyle muhalefet olur, ne de böyle iktidar.

Ama, iktidarla muhalefetin birbirinden hoşlandığı, acaba, yeryüzünde görülmüş bir şey midir? Yani bu bir rejim mi, yoksa Hollywood'un dillere destan sarışın bombası mı?

O sarışın bomba ki herkes tarafından seviliyor.

5 Ağustos 1954

KAMÇILI MEDENİYET

Gülhane parkındaki sirkte güzel bir numara var: 1 den 10 a kadar numaralı atlar ortaya çıkıyorlar, bir kamçı şaklamasiyle birbirlerine karışıyor, ikinci bir şaklamada gene muntazam sıraya giriyorlar.

Bunu gören bir dostumuz «ah, diyor, ne olur, şu numarayı tramvay, vapur, otobüs veya tren bekleme yerlerinde gösterebilselcr, bazı sıra bilmezlerimiz belki hayvanlardan ibret alırlardı.»

Nasıl? Hiç de fena fikir değil gibi.

26 Temmuz 1954

NERESİNDEN DÖNÜLSE KÂR

Kadın bahsi mi? Bir Fransız muharriri yazıyor:

«Bundan bir kaç sene evvel turist sıfatile Türkiyeye giden karım orada bir ay kalacakken, bir hafta sonra geriye döndü. Bunun sebebini sorduğum zaman, cevab olarak, vücudündeki çürükleri gösterdi. Bu çürükler kalabalık tramvaylara, otobüs veya vapurlara yalnız olarak binen kadınlara karşı Türk erkeklerinin tatbik ettikleri (cilvelerin) izleri idi. Sıkıştırma ve ellemeler de caba!»

Buyurun bakalım. Otomobilde kaçırılmak, kır gezintisinde tecavüze uğramak, içkili lokantada öldürülmekten kurtulabilen kadın, demek ki, İstanbul otobüsünde veya tramvayında çimdikleniyor.

Fransız kadını olursa, kolay. Nihayet kalkar memleketine döner. Ya bizimkiler? Anlaşılan onlar her gün bu azaba katlanıyor.

Ne haldeyiz, Yârabbi!

İKTİSADDA YENİLİK

Bayram günlerinde, Boğaz yolunda dolu dolu otobüsleri, Ada yolunda iğne atsan yere düşmez vapurları, ve her yolda paçalarından insan akan tramvayları gördükçe gene yüreğim sızladı.

Nasıl sızlamasın? Öyle bir ekonomi sistemimiz var ki vapura, otobüse veya tramvaya ne kadar çok yolcu binerse, zarar da o nisbette artıyor.

Kimbilir, bu bayram gene kaç binlerce liraya mal olmuştur!

13 Ağustos 1954

GENE KAÇIRDIK

Dünya cinayet rekorunu Meksika kırmış. Üç milyon nüfuslu bir şehirde, senede 2.500 kişi öldürülüyormuş.

İstatistiğin diğer dereceleri şöyle: Yılda 2.000 cinayetle İtalya ikinci ve, gene yılda, 12.000 cinayetle Birleşik Amerika üçüncü geliyor.

Bunlar nüfusa göre taksim neticesi.

Ah... Şu ecnebilere nasıl kızmazsınız. Türkiyeyi bir türlü tanımazlar, bilmezler, öğrenmezler.

Kırk yılın başı, tam bir rekor kıracaktık!

7 Eylûl 1954

BİLENLER BİLMİYENLERE...

Gazeteler yazdı: Muhtelif İnhisar maddelerine zamlar yapılacak.

Alâkalı Bakan tekzib etti: Hayır, zam yapmıyacağız. Usulen bir de resmi.

Derken dünkü gazetelerde bir de ne görelim: Biraya, rakıya, çaya irili ufaklı bir sürü fiat zammı.

Anlaşılan Hükûmetin işlerini, gazeteler Bakanlardan daha iyi biliyorlar!

7 Ocak 1949

CEKE, CAKA!

Hangi işimize baksanız hepsi bir «cek» veya bir «cak» masdariyle bitiyor. Erzurumda bilmem ne şelâlesinde elektrik merkezi kurula«cak», Çukurovada sulama tesisatı yapıla«cak», memlekette yol işleri yoluna gire«cek», yurd içinde içtimaî yardım kolları kurula«cak» vesaire...

Zannedersiniz, iş başında bulunanların bir şeyden haberi yok: Bu millet seneler senesi ne bir Partiden, ne bir Hükûmetten, ne de bir Şeften bıkmadı. Sadece bu bitmez tükenmez cek'ler ve cak'lardan illallah!

11 Ocak 1949

YENİ PRENSİPLER

Zaman zaman bakıyorum, bizim Halk Partisi dehşetli muhafazakâr. Kanunî Sultan Süleymanın:

Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi lâfından ayrılmıyor. Devlet de ne kelime, hepsi koltuğa, iskemleye, sandalyeye, tabureye hattâ ayakta durmaya çoktan razı.

Fakat bir nokta unutuluyor. Kanunî üstadın ikinci beyti:

Olmıya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi dir. Saçsız kafalara, buruşuk suratlara, görmiyen gözlere ve lâf anlamıyan beyinlere baktıkça insanın «Devlet» ten vazgeçin de biraz «sıhhat» inize bakın diyesi geliyor!

20 Ocak 1949

TEKMİL RAPORU

Sayın Lûtfi Kırdar,

Evvelâ geçmiş olsun. Sonra hoş geldiniz. Bize sorarsanız, siz burada yokken, her şeyimiz çok şükür yolunda gitti. Yani tıpkı bıraktığınız gibi: Gene suyumuz yoktu, gene sokaklarımız pisti, gene kömür eksikti, gene verem ve sefalet arttı, gene hastanelerde yatak bulunamadı, gene katil ve hırsız rakamı karşısında polis ve bekçininki az kaldı vesaire...

Demek istiyorum ki, Halûk Nihad Pepeyi sizi asla aratmadı. Bir bakıma varlığınızla yokluğunuz arasında, biz İstanbullular, büyük bir fark (ne de küçük) göremedik.

Memnun ve müsterih olun üstad!

28 Ocak 1949

KİMDİR O BİLİN!

Hikâye malûm: Adamın haylaz, serseri, okumaz yazmaz bir oğlu varmış. Babası mütemadiyen:

— Ulan sen adam olmazsın! dermiş.

Gel zaman git zaman çocuk (aslında böyle değil ama biz biraz değiştirelim) meb'us olmuş. Babasına:

— Gel gör, adam olamazsın dediğin oğlun bak mes'us oldu.

Adam cevab vermiş:

— Oğlum, ben sana meb'us olamazsın demedim, adam olamazsın dedim!

19 Şubat 1949

VARLAR, YOKLAR!

— Senede yüz binlerce lira alan bir turizm bürosu var.

— Turist yok!

— Yüz binlerce lira vergi verecek müessese var.

— Vergi veren yok!

— Devlet, millet diye barbar bağırıyoruz.

— Aldıran yok!

İş o hale geldi ki, memlekette, «demokrasi kurduk» diyoruz, fakat gelgelelim:

— İnanan yok!

7 Mart 1949

KİME KİMDEN ŞEKVA...

Bir İstanbul telgraf haberini, son çıkan Amerikan gazetelerinden biri, resimlendirerek neşrediyor. Havadisin pek ehemmiyeti yok. Fakat resimde (ki bir krokidir) Türk polisi fesli, palabıyıklı, göbekli, nargileli ve daha tasavvur edebileceğiniz diğer acayib vaziyetlerde görülüyor.

Bunu bize yollayan Amerikadaki okuyucumuzun derdi şu: Kuzum bunlara çatın!

Nesine çatalım? Osmanlı İmparatorluğu Amerika'ya, hiç olmazsa ,böyle bir Türk tipi hatırası bırakmıştı.

Cumhuriyet hükûmetleri, 25 senedir, onu bile değiştirmeye muvaffak olamadılar ya...

31 Mart 1949

ÇİRKİN MİSTER TEKEL

Alaturka musikide piyano üstadı Fevzi Arslangil arkadaşımızın başına gelen hâdiseye, bilmem dikkat ettiniz mi? Ankarada konyak içiyormuş, tabiî beğenmemiş, «Hükûmetin manevî şahsiyetini tahkir etti» diye tevkif etmişler, muhakemesi sonunda beraetine karar verilmiş.

Bize kalırsa bu işte bir tefsir yanlışlığı var: Konyak, Hükûmetin «manevî» değil, olsa olsa «maddî» şahsiyetidir. Onu da mı beğenmeğe mecburuz?

12 Nisan 1949

DERVİŞİN KERAMETİ...

Ticaret ve Ekonomi Bakanı Cemil Said Barlas'ın «hayatı ucuzlatmak ancak bir mucizeye bağlıdır» demesindeki asıl mânayı, ben şimdi şimdi anlar gibi oluyorum.

Eğer bir gün hakikaten «mucize» oluverir de hayat kendi kendine ucuzlamaya başlarsa, üstad kendisini bize «Mesih» diye yutturacak.

Fakat Bışşşşşş!!!

Yağma yok.

12 Mayıs 1949

DEMOKRASİ REJİMİ

Bizim Said Salâhaddin'in kulakları çınlasın. Bu arslan avcıları ekseriya mubalâğacı oluyorlar. Bir tanesi şöyle bir hikâye anlatmış:

«— Bir gün tek başıma koskoca bir arslanla karşı karşıya kaldım. Aksi gibi yanımda silâh namına çakı bile yok. Çaresiz, hiçbir şey yapamadım. Ve arslan beni yedi.»

Dinleyenlerden birinin mukadder suali: «Ama sen hayattasın.» Cevab:

«— Adam sende benimkine de hayat mı denir?»

21 Haziran 1949

VAH... VAH!

Bir Amerikalı bilmem ne mütehassısı, Zonguldağı gezmiş. Şimdi beyanatta bulunuyor: Bizim kömür işçileri, meğer, birçok bakımlardan Amerikadakilere üstün bir refah içinde yaşıyorlarmış.

Nezaketse teşekkür ederiz. Fakat sahi ise ne yapmalı?

İhtimal, Marshall Plânını ters çevirip, meselâ bir Şemsettin plânı yaparak, Amerikan işçisini bizimkiler ayarına çıkarmanın bir yolunu bulmak icab edecek!

17 Haziran 1949

PARTİLERİMİZ

Fahreddin Kerimin, İhsan Şükrünün yahud Mazhar Osmanın (ki hepsi pek akıllı deli doktorlarıdır!) hastalarından biri, caddede bir kaldırımdan ötekine geçer. Rast geldiği ilk polis memuruna:

— Affedersiniz, der, karşı kaldırım nerede?

Memur şaşırıp ve öbür tarafı göstererek cevab verir:

— İşte, orada!

Beriki bir türlü inanmaz:

— Kime yutturuyorsun? Daha şimdi orada sordum; burasını gösterdiler.

2 Haziran 1949

Bu dünya yutturan yutturana dünyası. Ha, baba ha, bu yutturmaca devam edip gidiyor.

Biz, Amerikaya parasız olduğumuzu söylüyoruz. Onlar, bizim zengin olduğumuzu ileri sürüyorlar.

Haydi buyurun! Bakalım bahsi kim kazanacak?

25 Ocak 1948

TAŞ DEVRİNE AVDET

Ulus arkadaşımız feryadı basmış: Ne demek, diyor, seylâb da zelzele gibi bir tabiat hâdisesidir. Bunun mesulü olur mu?

Hakkı var. Edbette olmaz. Hattâ, meselâ karanlık da bir tabiat hâdisesidir, hastalık da. Binaenaleyh ne ışık temin edebiliriz, ne doktor.

Dahası var, Recep Pekerle Hasan Saka da öyle olmadılar mı?

Birisi muazzam adam: Tabiatin «sukutu ecsam» kanununa uydu ve düştü. Diğeri hafif mi hafif: Gene aynı tabiat kanununa göre yüksekte durmakta devam ediyor.

Evet, doğrusu, Ulus haklıdır. Bütün bunlara kim, ne yapabilir ki...

25 Şubat 1948

DELİNİN ATTIĞI TAŞ..

Prens Laskaris isminde biri, Romada bir müracaatta bulunmuş, Ortaşark ve Balkan imparatorluğunun vârisi olduğunu iddia ederek bir takım haklar istemiş. Bunu Londralı Daily Mail yazıyor.

Türkiye tacına (!) göz dikmişe benziyen bu 26 yaşındaki adam, gazetenin yazdığına göre, bizzat Türkiyeden başka, Bulgaristan, Filistin, Ermenistan, Sırbistan, Hırvatistan, Rumanya, Arnavudluk vesaire, vesairenin hükümdarı olmak istiyormuş...

Deli mi nedir bilmiyorum ama, Balkanların ve Ortaşarkın, şimdi çoktan kaybolmuş, istikrarı belki ancak böyle temin olunabilir...

29 Şubat 1948

BAŞKA TÜRLÜ İŞ GÖRÜLMÜYOR Kİ...

Posta, Telgraf Umum Müdürlüğü bazı mektublaşmaları resmen tenzilâta tâbi tutuyor. Bunların bir cinsi aynen şöyle ilân olunmaktadır:

«Temenni, tebrik, teşekkür, taziye, iltifat ve hulûs beyanına dair» olan bilmem kaç kelimeye kadar filân, falan...

Şu «hulûs» kelimesine dikkat.

Anlaşılan devlet, hulûs çakılmasına o kadar alışmış ki, kolayca yapılsın diye, halka üstelik kolaylık da gösteriyor!.

20 Mart 1948

NE İNKİŞAF, NE İNKİŞAF!

Tek bir kâğıd fabrikası kurduktu. Fiatlar aşağı yukarı normaldi.

Derken bir ikinciyi kurduk (malûm ya sanayiimiz inkişaf ediyor!) Ve kâğıd fiatları dünya piyasasiyle kıyas edilemiyecek bir derecede arttı.

Şimdi bir üçüncü kâğıd fabrikası kuruyormuşuz (zira malûm ya sanayiimiz inkişafta!) Keşifleri, bilmem neleri yapılmış.

Yalvarırız. Allah aşkına bu fabrikadan olsun vazgeçin. Siz fabrika kurdukça fiatlar artıyor, elâleme karşı mahcub oluyor.

22 Mart 1948

SONU SELÂMET!

Bu Amerikada da gittikçe tutaf bir memleket oluyor. Daha doğrusu, bizim için tuhaf.

Meselâ, bir Türk vatandaşı Amerikadan malla mülkle geliyor. Suç.

Bir başka Türk vatandaşı aynı Amerikaya para yolluyor. O da suç.

Getir bir türlü, götür bir türlü. Bu acayib kanunlar ve nizamlar varken, Amerika ile münasebatı kesmek en kestirme yol olacak galiba!

6 Mart 1948

EKSO, EKSO...

Aman.. aman.. ne büyük kelimeler: Zekâ, şuur, aile, cemiyet, sofizm, hedonisme, Avrupa, Amerika vesaire vesaire...

Ne oluyor, demeyiniz. Şehir Tiyatrosundaki «Düşman» piyesi hâdisesi üzerine, bunu, doçent mi, ne imiş Nureddin bilmem kim yazıyor.

Aynı yazıdan öğreniyoruz ki, meğer Fransada meselâ Gide, çoktan terkedilmiş ve Sartre rezil olmuş..

Maşallah doçent bey!!! Ne diyelim? Keşki onlar gibi sizin de modanız geçse de, memleket biraz fikir rahatlığına kavuşsa!

15 Nisan 1948

TÜRKÜN AKLI...

Sanatkârlarımız aralarında toplanmışlar. Karar: Konserler verecek, sergiler tertib edecek, şarkılar söyleyecek, ve böylece, yanan «Güzel Sanatlar Akademisi» binasının yerine bir yenisini yapmak için para toplayacaklarmış.

Bizde hep böyle oluyor. Erzincanda zelzele. Felâketzedelere iane. Adanada su baskını. Seylâbzedelere iane.

Şu ianeleri peşin toplayıp da felâketlerin önüne geçmek için çalışılsa daha makul olmaz mı?

10 Nisan 1948

HESAB SORULMASIN DA...

Şimdiye kadar bir çok hâdiseler oldu. Bunlardan bir tanesi Ankarada meşhur bir milyonerin güpegündüz katli idi.

Bütün bu vak'alarda (diğerlerini maalesef tasrih edemiyorum) biz gazeteciler hep emir aldık: Tahkikatı bozmamak için neşriyat yapılmaması.

Emre uyduk. Hiç bir şey yazmadık. Netice ne oldu? Aynı şey: Yani mücrimler bulunamadı.

Acaba, yazsaydık bulunur muydu, dersiniz?

7 Nisan 1948

NE ARARSAN BULUNUR...

Sayın Başbakana Sıvasta, mesken buhranından bahsederek İmar Bankasının şube açmasını istemişler.

— Herkes ayağını kendi yorganına göre uzatsın, demiş.

Hastanemiz yok, demişler.

— Belediye para bulup yapsın, demiş.

Elektrik yok, demişler.

— Böyle küçük işlerle uğraşmayın, demiş.

Başbakanımıza ne söylerseniz söyleyin, fakat hazır cevablığına diyecek yok doğrusu. Baksanız a.. bütün işleri Kristof Kolomb'un meşhur yumurtası gibi, kolayca, hallediveriyor!

1 Nisan 1948

HIRKASI YOK GİYMEĞE!..

Gazetelerde bir haberdir çıktı, gidiyor: Türkiye «Milletlerarası» ziraat bilmem ne konferansına âza seçilmiş.

Ah.. bu Türkiye ne tuhaf memlekettir, keşke «Miletlerarası» na gireceğine, biraz da, Türkiyedeki ziraatle meşgul olabilseydi!

9 Nisan 1948

AYARLANIYORUZ

Baktılar ki «zam» deyince ahali kızıyor, yeni bir formül buldular: Ayarlama. Denizyolları son ve şiddetli bir «ayarlama» yaptı, Karadenize güverte fiyatı dokuz liradan on dokuza çıkıverdi.

Bu vaziyette bizim belediye durur mu? O da taksi fiyatlarında bir ayarlamaya girişti. Saatin yazdığının iki misli ödemek, müşteri ile şoför arasında kavgaya sebep oluyormuş. Onun için saatler ayar ediliyor ve artık ne yazarsa o mikdar verilecek.

Geçen gün saatı böylece ayarlanmış bir taksiye bindim. Evden matbaaya geliyorum. Bu mesafede eski saatler daima 85 kuruş yazar, ben de iki mislini, yani 170 kuruş öderdim. Bu sefer bir de ne göreyim? Tam 250 kuruş yazmaz mı? Anladım. 80 kuruşluk bir «ayar» etmişler.

Ayar iyi şeydir ama, bir Allahın kulu çıkıp da, öteyi, beriyi biraz da halkın kesesine göre ayarlamıyacak mı? Ne ayarı bozuk adamların eline kaldık! Halk arasındaki maruf «kazıklanmak» tâbirini değiştirip «ayarlanmak» yapmalı.

MASUNİYET-İ AŞKIYYE

Ceza Kanununda yapılan son değişiklikleri gazetelerde belki okumuşsunuzdur. Kadınlara tasallut edenlere, idama kadar giden cezalar kondu.

Pek iyi oldu ama, bu arada, erkeklere saldıran kadınlar unutulmuş. Halbuki, gözümüze çarpan haberlere göre, onların da yekûnu bir hayli kabarık. Hemen gün geçmiyor, falan köyde filân kadın sevdiği delikanlıyı dağa kaldırmıştır, yahut, genç bir kız âşık olduğu adamı karısından ayırarak kendi evine almıştır, gibilerde, tekzip olunmıyan havadisler okuyoruz.

Milletvekillerimiz, anlaşılan, kendilerini bu nevi tehlikelerden masun addediyorlar. Kaldı ki, aralarında pekâlâ yakışıklı delikanlılar da vardır.

Aşkın teşrîî masuniyeti, hattâ yeni 273 üncü maddeyi, tanımadığını unutmuş olacaklar!

MANZARA

Tepebaşından güzelim Halice bakan bir lokantada, iki arkadaş, yemek yiyoruz. Hemen önümüzde ağaçlara gerdikleri iplerle adamlar halı dövüyorlar. Bu bir nevi sanayi oldu. Evlerden halıları toplayıp burada, sözüm ona, temizlerlermiş. Her pat dedikçe bir toz kalkıyor ki, yanında 42 lik topun barut dumanı kaç para eder.

Onların iki adım ötesinde, bunu nefis bir lâvanta gibi koklaya koklaya, iki kişi uyuyor. Derken bir üçüncü adam peyda oldu. Uyuyanlarla halı dövenlerin yanı başına kadar geldi. Ve bayağı, rahat rahat soyundu, dökündü, çöbeldi. Tabiî ne yaptığını tahmin edersiniz.

Bütün bu işler beş altı metrenin içinde olup bitiyor. Biz de oracıkta yemek yiyoruz.

— Buyurun.

— Âfiyet olsun.

BİR DOKUN...

Sevimli F. K. G. üstadımız, hiç bir tenkit yazısına kızmıyor, yalnız Lütfi Ktrdar'ın ismi kendisininkinin yanına konunca, nedense, ifrit kesiliyor. Halbuki aralarında boyları kadar, meslekleri kadar, kiloları kadar fark var.

Maamafih, mademki F. K. G. in bir zayıf tarafını bulduk, fıkra veya makale ile kendisine takılmak zaâfından kurtulamıyan meslekdaşlara, âcizane, bir tavsiyede bulunayım. İşte onlra standard bir yazı çeşidi::

Başlık: Fahrettin Kerim.

Mevzu: Lütfi Kırdar.

İmza: (İsterseniz) D. N.

Bunu arada bir kullanırlarsa, hem mevzusuzluktan kurtulur, hem de maksatlarına kolayca nail olurlar.

ŞEREFİNİZE!

Londradan gelen bir haber: maruf İngiliz doktorlarından bilmem kim, bir sağlık mecmuasında, küfretmenin sihhate çok faydalı bir şey olduğunu yazmış.

İhtimal doğrudur. Bizde «boşanmak» diye, malûm mânasından tamamiyle ayrı, bir tâbir vardır. Fazla sıkıntısı olanlara: «Haydi, haydi ne söyliyeceksen söyle. Boşan da rahat et» derler.

RIZALAR ARASINDA

Aktör Vasfi Rıza, yolda üstat şarkıcı Necmi Rıza'ya rastgeldi.

— Nasılsın Rıza bey?

— Teşekkür ederim Rızacığım.

— Nereye böyle?

— Rizaya gidiyorum.

— Hangi Rızaya?

— Raşit Rızaya..

— Ben de Rızaya gidiyordum.

— Hangi Rızaya?

— Zeki Rızaya.

— Yarın bize gelsene?

— Olmaz, Rızaya gideceğim.

— Hangi Rızaya?

— Avukat Sadi Rızaya.

— E... Beraber gelin?

— Olamaz, çünkü hep beraber Rızaya gideceğiz.

— Hangi Rızaya?

— Hasan Rızaya!

— Pekiiii... Öyle ise Allaha ısmarladık Rızacığım.

— Güle güle Rıza bey..

HAKKIMIZI ALIYORLAR

Yoook... o kadar da değil, biz bu rekoru hiç kimseye veremeyiz.

Ne demek? Hayat pahalılığında nasıl olur da Yunanistan başta gelir? Başta elbette biziz.

Bu yolda rapor neşreden Avrupa Konseyine bir millî vazife olarak ihtar edelim:

Ara yerde Yunanlılar bir mızıkçılık yapıp paralarının kıymetini düşürdüler.

Yoksa asil ve safi rekor elbette Türkiyedir-

GARARBETLERİMİZ

Geçen gün, içinde kıyamet kadar iş adamı yazıhanesi bulunan, büyük bir hana yolum düştü. En üst katta bir dostumu göreceğim. Asansöre bindim. Bekle babam bekle kaldıran yok. Civarda da, halinden kapıcı olduğu anlaşılan (zira artık bu da İstanbul tipleri arasına girdi) bir adam dolaşıyor.

— Oğlum asansörcü yok mu?

— Benim.

— E, hadi, beni beşinciye çıkarıver.

— Daha olmadı.

— Ne olmadı?

— Kadro tamam değil.

Birdenbire kavrıyamadım. Meğer oranın asansörü dört kişi olmadan harekete geçirilmemiş.

Gerçi bu münasebetsizlik Dördüncü Vakıf hanı, Liman hanı gibi bir çok umumî yerlerde yapılıyor ama «kadro» kelimesine bayıldım doğrusu. Döne dolaşa asansörü de briç gibi, poker gibi «kadro»lu oyunlar arasına soktuk.

Tavsiye ederim. Yüksek bir yere gideceğiniz zaman yanınıza üç dört arkadaş, da alın. Yoksa eksik kalır, kadroyu dolduramazsınız.

KILIÇ KUŞANANIN

Eski bir nahiye müdürü (ki orada kalsa imiş şimdi vali olabilirmiş) kendini sinemaya vermiş. Bugün de beyaz perdenin sayılı aktörlerinden biri.

Bu vaziyetten bahseden bir arkadaşımız, nahiye müdüründen aktör olur mu, gibilerde sevimli bir hayrete düşüyor.

Neden olmasın? Aktörden vali oluyor ya...

22 Eylûl 1953

ACEB NEYE?

Şehir Tiyatrosu edebî heyeti (pekâlâ), rejisörü (haydi neyse) ve müdürü (ehhhhh..) bu mevsim için verilen piyesleri tetkik etmişler, bir repertuvar hazırlamışlar ve bu yakınlarda Belediye Reisinin tasdikına arzedeceklermiş.

Bu sonuncuyu pek anlıyamadık. Acaba tiyatro Belediyenin de o da reisi diye mi? Zannetmem. Öyle olsa, Devlet Tiyatrosunun da piyeslerini Sayın Celâl Bayara göstermesi icab ederdi.

Bu, olsa olsa, bizim Belediye Reisinin, kendi nev'inde, pek mükemmel bir aktör olduğundan ötürü olmalı!

14 Ağustos 1953

TAM YENİ DÜNYALI

İstanbul'a gelen İtalyan arkeoloji profesörü anlattı. Avrupaya ilk defa gelen bir Amerikalı dostunu Romada gezdiriyormuş. Tabiî klâsik usule uyarak, meşhur Coliseum'un muhteşem harabelerini de göstermiş. Amerikalı uzun uzun baktıktan sonra:

— Vah, vah, diye içini çekmiş, Roma'nın son harpte bu kadar şiddetle bombardıman edildiğini tahmin etmiyordum. Çok yazık olmuş doğrusu.

İtalyan profesör «O kadar mahcup oldum ki tashih etmeğe dilim varmadı» diyor.

GEL, KEYFİM GEL

Oh, oh, aman pek iyi. Maliye Vekâleti bir banknot matbaası kurmaya başlamış, 1955 ten itibaren, artık, kendi paramızı kendimiz basacakmışız.

Pek isabetli bir teşebbüs doğrusu. Neydi o? Kâh Almanyaya, kâh İngiltereye para bastır, sonra da o paranın on binlerce lirasını gene onlarda bırak.

Bundan böyle rahat edeceğimiz anlaşılıyor.

«Kes kes al» gibi. 55 ten sonra «bas bas al!» denecek.

1 Eylûl 1953

DERVİŞİN KERAMETİ

Valimiz, gene sinirlenmiş mi nedir, Büyükderedeki son basın toplantısında: «30 senelik tımarhaneciden Vali olur mu? diyorlardı, görüyorsunuz ki oluyor» demiş.

İnsan gayrıihtiyarî meşhur fıkrayı hatırlıyor. Hani Bektaşi «abdestsiz namaz olur mu?» diye şaşanlara «ben kıldım, pekâlâ oldu» cevabını vermiş.

Onun gibi!

5 Ağustos 1953

ÇUVALDIZ VE İĞNE

Sayın Adnan Menderes son nutuklarından birinde Cumhuriyet Halk Partisini «kitabiler ve etle kemikten mürekkeb olanlar» diye ikiye ayırıyor.

Bizim bildiğimiz Halk Partisi uğraşa, didine, şimdilik, kendi canını kurtarmağa çalışmakta

Maamafih, içinde, gizliden gizliye de olsa, ikilik hattâ üçlük olan partiler yok değil ama, hangisi acaba?

6 Ağustos 1953

ÇIKAN ANLATIYOR

Hatırlardadır. Davası hâlâ Demokrat Parti Merkez Haysiyet Divanında bulunan Misbah Uraz «Hele beni partiden bir çıkarsınlar, ben söyliyeceğimi bilirim.» demişti.

Şimdi, Tekirdağ milletvekili Şevket Mocan arkadaşımızın, D. P. den ihracile«ifşaata» başlaması bir oldu.

Bu hep böyle gidiyor. Hani şu partiden bir de Adnan Menderesi çıkarabilseler, bize kimbilir ne tatlı şeyler anlatacaktır!

10 Temmuz 1953

DERDİN BAŞI

Büyük Pasteur'ün ruhu muazzeb olacak. Meğer, yeryüzünde zannederim yalnız bizde, pastörize edilmiş sütler de bozuk çıkıyormuş. Şişeleri ya kasden güneşte bırakıp bozuyorlarmış, yahud da esasen bozuk sütleri pastörize edilmiş gibi gösteriyorlarmış.

Hastası veya çocuğu için fazla masraf etmeyi göze alanlara da, bu bakımdan, artık rahat kalmadı demektir. Ne yapmalı bilmem. Hile her yere giriyor. Bana öyle geliyor ki esas bizim kendi sütümüz bozuldu. Kabilse işe onu düzeltmekten başlıyabilsek.

ÇARESİ KOLAY

Şevket Rado şi're meraklıdır. Akşam'daki sütununda sık sık genç şairlerimizin şiirlerini neşreder, onları okuyucuya tanıtmak ister. Bunlardan birini geçen gün neşretti. Ben de onun sütunundan buraya alıyorum.

Başın mı ağrıdı,
Aspirin yutacaksın...
Dişin mi ağrıdı
Atacaksın gripin... Gripin
Ya kalbin ağrırsa kalbin
Ne yapacaksın?

Vah, vah... bu da lâf mı? Arkadaş kalbin de ağrırsa kardiyazol alacaksın!

NEREDE BU BOLLUK?

Doğrusu bizim memleket Karadeniz sahillerine çok şeyler borçludur. Oralardan bize hep bolluk geldi.

Evvelâ büyük adam (!) bolluğu: Hasan Saka, Tahsin Bekir Balta, Hüsnü Çakır, Raif Karadeniz, Faik Ahmed Barutçu ve ilh...

Sonra gıda (!) bolluğu: Baksanıza... hamsinin kilosu sekiz kuruşa!

DEĞİŞEN ZAMANIN BİR ZARURETİ

Kanunen bir ibadet yerinin 500 metre çevresinde eğlence yeri olmıyacağı için, rahmetli Atatürk, Park Otelin hemen burun buruna arkasındaki küçücük bir camiin minaresini yıktırmıştı. Buna cami bile değil mescid demeli.

Şimdi zaman değişti. Bir hayır sahibi çıkmış bu minareyi yeniden yaptırıyor. Yarın öbür gün orada yeniden ezan okunacak ve mü'minler ibadetlerini yapacaklar.

Ve, beş yüz ne münasebet, yalnız 50 metre mesafede de cazband çalınacak ve «gâvurlar» dans edecekler.

Mademki zaman ve onunla beraber zihniyet ilerlemiştir (!). O halde, bu tuhaf tezada mâni olmak için, şimdi de Park Otelin yıktırılması mantık, ve hâlâ mevcud nizam, icabı değil mi?

Haydi bakalım Belediye iş başına!

ELÇİYE ZEVAL OLMAZMIŞ

Geçenlerde Refik Koraltan büyüğümüzün amcazadesi, Allah gani gani rahmet eyleye, vefat etti. Usulen gazetelerde ilân edildi. Bu ilânda Koraltan ailesinin diğer azasının da isimleri var. Dikkat ettim, memur olan Koraltanların hepsi İstanbulda.

Meselâ Ceza Hâkimi mi? Üsküdarda, Seyrüsefer komiseri mi? Kadıköyde, Belediye mühendisi mi? Beyoğlunda, Masraf Müdürü mü? İstanbul Belediyesinde, Hattâ bir de subay var, Maçka Jandarma Okulunda.

Benim gibi bir okuyucu da dikkat etmiş. Mektubunda, memnuniyetini bildirdikten sonra «ne iyi, diyor, ailece İstanbulda toplanmışlar. Devlet kadrolarında böyle güzel tesadüfler pek az olur. Şanslarından dolayı Koraltan ailesini tebrik etseniz yeri değil midir?»

Elbette yeridir, işte yaptık.

ZAMANE ADAMI

— Nereye gidiyorsunuz?

— Hastayım tedaviye.

— Tam heyetli rapor olmayınca döviz veremeyiz.

— Öleceğim. Filân ilâçdan bana bulun.

— İmkânı yok. Döviz müsaadesi vermiyorlar.

— Mektebe yazıldım. Doktoramı verip gideceğim.

— Mümkün değil. Devlet izin vermiyor.

— Hacca gidiyorum.

— Ohhhh... Buyurun efendim. Allah kabul etsin. Yolunuz açık olsun. Döviz mi? Ne kelime müsaade edin elinizi öpeyim. Uğurlar ola!

ANKARAYA VEDA

Hasan Ali Yücel (kolu kanadı kırıldığı için artık «kuş» luktan çıktı) üstadımızı bizim matbaada bir dostu ziyaret etti.

— Beyefendi, zatıâlinizi geçen gün Ankarada gördüm. Yürüyordunuz. Arkanızdan yetişemedim.

— Hızlı yürüyordum zâhir, diyen Hasan Ali hemen ilâve etti:

— Öyledir elbette. Ankarada adamı ya oturturlar, ya, yürütünce, hızlı yürütürler!

4 Haziran 1953

HACIAĞA DEMOKRASİSİ

Her yerde şöyledir: Bir Başbakan, üç sene zarfında en az sekiz tane hükûmet kuracak kadar vekil değiştirirse, istifa eder.

Her yerde şöyledir: Bir vali üç sene zarfında hadsiz hesabsız gaflar yapar, üstelik «yalandır» dediği bir şirkete ortak olursa, istifa eder.

Her yerde şöyledir: Bir polis müdürü yakalıyamadığı mücrimlerin sayısı yakalıyabildiklerini fersah fersah geçerse, istifa eder.

Ve bu hep böyledir ama demokrasi, bir bakıma, biraz da nezaket meselesi. Meselâ, biz demokrasi balosuna girmesine girdik ama dansetmeyi pek beceremiyoruz!

2 Haziran 1953

EBEDİ HEDİYESİ

Meselelerimizden biri de şu: Fatih Sultan Mehmede âbide yapalım mı, yapmıyalım mı?

Bence yapmıyalım. Çünkü zaten onun bize bıraktığı İstanbul gibi koskoca bir âbidesi var.

Bir âbide ki, seneler senesi uğraşıp durduğumuz halde, bir türlü bozamıyor, yıkamıyor, yok edemiyoruz.

Mubarek Sultan ileriyi gören adammış, bizim bugünkü acizimizi düşünmüş, âbidesini de bırakıp gitmiş.

14 Mayıs 1953

ARZULLAH-U VÂSIA

Hemen hergün teker teker görüp duruyoruz ama, dünkü akşam refikımızde, altı tanesinin bir arada çıkması, insanı yeis ve hayret içinde bırakıyor: Asker kaçaklarına ilân.

Bunların isimleri belli, soyadları belli, köyleri belli, adresleri belli, babaları, anaları, doğum tariheri velhasıl her şeyleri belli. Ve memleket hududları içinde bir türlü bulunamıyorlar.

Çocukların kör ebe, köşe kapmaca veya saklambaç oyunu gibi birşey. Hani olduuuuu... derler de, ortada kimsecikler görünmez!

20 Mayıs 1953

TAVŞANA, KAÇ! TAZIYA, TUT!

Emniyet Müdürlüğü, resmen (evet, evet resmen!) tavzih ediyor. Filân kadının işlettiği iki randevu evi kapatılmış, mühürlenmiş. Aynı kadına aid üçüncü ev de yakalanmış ama «salâhiyetli merciler tarafından tekrar açılmış olduğu dosyanın tetkikinden» anlaşılmış.

Bu salâhiyetli mercilere 41 kere maşallah. Tuh.. tuh.. nazar değmesin.

Fakat Emniyetin başına yeni bir iş çıkıyor: Bu gizli mikrob yuvalarile rahatça uğraşmak için, evvelâ, «salâhiyetli merciler» i mühürlemek lâzım galiba!.

29 Mart 1948

NE LÜZUM VAR?

Kabahat bende değil. Valimiz kendisinden bahsettirmek için, adeta, Hollywood yıldızlarile yarış ediyor. Bu sefer de karaciğeri bilmem ne yaparak gûya bir «uzun yaşama» formülü bulmuş, önümüzdeki kongreye bildirecekmiş.

Uzun yaşamak? İyi ama, nasıl? Gene böyle pislik, kontrolsuzluk, susuzluk, gazsizlik, odunsuzluk, kömürsüzlük, bilgisizlik ve ilh... içinde mi?

Yok, yok üstad! Öyle ise sen bize, kabilse, bir «kısa yaşama» formülü bul, daha makbule geçer.

29 Eylûl 1952

SIRASI GELİYOR MU?

Ankarada Ziraat fakülteleri öğrencileri, bilmem hangi sebebden dolayı, grev yaparak derslere girmemişler. Bir gün sonra gene girmemişler. Şimdi ne oldu, haberim yok.

Ancak, bu hususta fikri sorulan Millî Eğitim Bakanı Tevfik İleri sözlerine «Hâdiseyi ben de bugün gazetelerde okudum.» diye başlıyor.

Allah razı olsun şu gazetelerden. Onlar olmasa, bazı Bakanlar yalnız, kendilerini en yakından alâkadar eden işlerden değil, hattâ (daha yakın gibi görünen) istifalarından bile haberdar olamıyacaklar galiba!

20 Kasım 1953

DİBSİZ KİLE...

İstanbul zabıtası ne yapar? Gizli (açığı Yasaktır!) randevu evi mühürler.

Randevucu ne yapar? Gene açar.

İstanbul zabıtası ne yapar? Gizli (açığı yasaktır!) randevu evi mühürler.

Manocu ne yapar? Gene işletir.

İstanbul zabıtası ne yapar? Açıkça (bunun da gizlisi serbesttir!) dilenenleri toplar.

Dilenci ne yapar? Gene dilenir.

Velhasıl, İstanbul zabıtası ne yapar? Saklambaç oynar. Fakat daimî bir «körebe» likten kurtulamaz!

2 Aralık 1z52

GÖZ BOYACILIĞI

Mevsimin eşiğine geldik ya, haberler de başladı: Belediye plâjları tevsi edecek.

Sağlık Müdürlüğü plâj sularını muayeneden geçirecek.

Bira istihlâki arttığından Tekel fazla istihsale çalışacak.

Sineklerle mücadele tedbirleri alınıyor.

Susuzluğun önüne geçilecek.

Bu sene buz sıkıntısı çekilmemek için, ve ilh...

Sakın inanmayın. Bu haberler (ve bu fıkra) mevsimliktir. Her sene bu zamanlar yazılır!

5 Mayıs 1953

CAN PAZARI

Biz Türkler tuhaf insanlarızdır. Ufacık bir zelzelede heyecana kapılır, kendimizi kapıdan, pencereden sokağa atarız.

Zelzelede atarız da, zangır zungur sarsıla sarsıla giden trenlerde hiç oralı olmayız.

Maamafih bu tevekküle şükretmeli. Zira zelzeledeki telâşı trenlerde de gösterecek olsak, meselâ Haydarpaşadan kalkan tren, Ankara garına bom boş girerdi!

6 Mayıs 1953

TÜKENMEZ TATLISI

Bir Amerikalı mütehassıs profesör gelmiş. Millî Eğitim sistemimiz etrafında tetkiklerde bulunup, rapor hazırlıyacakmış.

Sevsinler. Hangi Milî Eğitim sistemimiz acaba? Evvelki seneki mi, bu seneki mi? Hattâ, meselâ bu senenin ilk altı ayında tatbik olunanı mı, yoksa son altı ayındaki mi?

Zira malûm ya, denizde kum bizim Millî Eğitimde sistem. Değiştir, değiştir kullan!

3 Haziran 1953

NE ZAMAN? NEREYE?

İstanbulda hafta tatili ötedenberi bir derddir. Pazar oldu mu nereye gidelim? Kararınız tabiî her şeyden evvel havaya bağlı olacak. Onun için şu tavsiyeleri dinlerseniz işiniz kolaylaşır:

Hava şakır şakır yağmurlu ise Boğaza.

Kara bulutla kaplı ise plâjlara.

Fırtına ortalığı kasıp kavuruyorsa Adalara.

Şimşekler çakıyorsa, yemeğinizi de beraber alarak kırlara.

Yok eğer hava bol güneşli ve gökyüzü masmavi ise o pazar evinizden bir yere kımıldamayın. Rahatınız kaçar, sinirden hasta olursunuz.

İSTANBUL HAYATI

Sabahleyin kalk. Çay pişireceksin, gaz yok. Traş olacaksın, su yok. İşine gideceksin, vasıta yok. Bulabildiğin takdirde, geçid yok. Yemek yiyeceksin, temiz yer yok. Ne yersen ye, safı yok. Şikâyet mi? ne münasebet, makam yok. Alış-veriş edeceksin, kontrol yok. Yolda yürüyeceksin, doğru dürüst yürüyen yok. Sinema mı? Edebile oturan yok.

Adaaaaaaamm... sen de. Yaşamak mı bu? Git yatağına yat, hayat yok!

BİR BAYGINLIK SEBEBİ

Yüce Divan üyelerinden biri bayılmış. Etrafındakilerin:

«— Aman yahu! Burada ecza dolabı yok mu?» gibi lâfları üzerine az çok kendine gelmiş. Şöyle bir doğrulmuş:

«— Burası Yüce Divan. Burada dolap olmaz!» demiş ve tekrar bayılmış.

Birinciyi bilmiyoruz, fakat bu zat ikinci bayılışında haklı olsa gerek: Herhalde, dolaba girmek, dolap çevirmek, dolaba sokmak, dolaba getirmek, gibi bir şey zannetmiş olsa gerek.

21 Nisan 1948

ARAB SAÇI

F. K. G. miz dünkü büyük toplantıda, hayat pahalılığı etrafında beyanatta bulunurken, kendisine hâs bir de nükte yapmış: «İstanbulu 24 saatte ancak Aziz Kibriya cennete çevirir, diyor, Aziz Kerim değil.»

Adeta, bir nevi ayet. Tefsiri de şöyle olabilir: «İstanbulu bir günde ancak Allah Kerim düzeltebilir, Fahreddin Kerim değil.»

Orası zaten malûm. Ama bir günde herşeyin yoluna sokulmasını istiyen kim? Biz senelerdir işler bu hale gelmesin diye yırtındık, durduk, ortalığı öyle bir sarpa sardırdı ki, şimdi (tövbeler tövbesi) zannederim Aziz Kibriya dahi başa çıkamaz!

12 Haziran 1953

BİZ BİZE BENZERİZ

Fiatlara resmen zam yapamayınca, lokantacılar, porsiyonlardaki yemek miktarını Azaltma yolunu tutmuşlar.

Elbette tutarlar.

Çünkü önlerinde örnek var. Bir zamanlar hükûmet (C. H. P. hükûmeti) kok kömürünün fiatını artırmış görünmemek için, tonu (yer yüzünde ilk defa olarak) 900 kiloya indirmişti.

Lokantacıya ne diye kızıyoruz? Üzüm üzüme baka baka kararır, değil mi?

25 Mayıs 1954

DEV AYNASI

Memlekete, hiç şüphesiz, pek faydalı olacak bir cemiyet kurulmuş, Kurbağa ve Balık Adamlar Derneği.

Düşünün bir kere.Cemiyete yazıldıktan bir müddet sonra ya kurbağa adam olacaksınız, ya balık adam.

Her ikisi de bizler için biçilmiş kaftan. Artık ne hayat pahalılığı kalır, ne geçim sıkıntısı.

Zira, kurbağa bir takım haşaratla yaşar, Memlekette de, Allaha şükür, ondan bol bir şey yok. Balık da, malûm, kendinden küçüğünü yiyerek geçinir.

Eh, insaf edin, hele şu son seçimlerden sonra, ortada kendimizden büyük kimse kaldımı ki?!

12 Mayıs 1954

BİR MADALYANIN İKİNCİ TARAFI

Yeni bir böbürlenme vesilesi: Geçen yıllarda postaya, senede 83 milyon mektub atılırken, 1954 yılında bu rakam 132 milyonu bulmuş.

Belki doğrudur ama, bizce, işin bu tarafı o kadar mühim değil.

Acaba bunun kaç tanesi zamanında yerine vasıl oldu?

10 Mayıs 1954

KOLAYLIKLAR

Koparamazsınız ya, eğer Maliyeden döviz koparabilirseniz;

Gösteremezsiniz ya, eğer o kıymetli kâğıdı polise gösterebilirseniz;

Alamazsınız ya, eğer pasaport alabilirseniz;

Çıkamazsınız ya, eğer bütün bunlara rağmen seyahate çıkabilirseniz, cebinize 25 lira koyup güle güle gidersiniz.

Yediğiniz içtiğiniz sizin olsun gördüklerinizi de (eğer bundan daha acaib ise) bize anlatırsınız!

25 Temmuz 1954

BAŞ AĞRISI BAHANE

Hayat pahalı dedik. Harb başladı dediler.

Hayat pahalı dedik. Harb devam ediyor dediler.

Hayat pahalı dedik. Daha sulh olmadı dediler.

Hayat pahalı dedik. Normal zamanlar gelmedi dediler.

Hayat pahalı dedik. Dış ticaret yoluna girmedi dediler.

Hayat pahalı, hayat pahalı, derken nihayet geçen gün Ticaret Bakanı «Evet, hakkınız var. Bu işin halli bir mucizeye bağlıdır» diyerek vaziyeti izah etti.

Yani sizin anlayacağınız on küsur sene sonra takke düştü kel göründü!

4 Mayıs 1949

GELENLER, GİDENLER..

Behçet Kemal Çağlar arkadaşımız Cumhuriyet Halk Partisinden istifa ediyormuş. Gazetelerin Halk Partisinde «Müfritler» diye ayırdığı zümrenin bir nevi sözcüsü rolünü oynayan üstadın bu çekilişi bize az çok mânalı geliyor.

Çünkü, bu vesile ile, ve hemen hemen aynı şartlar altında, Demokrat Partiden de istifa etmiş olanları hatırlıyoruz.

«Batacak gemiden fareler kaçarmış» lâfını bir parça değiştirmek lâzım galiba: Anlaşılan fareler yalnız «batacak» olan gemilerid eğil, henüz «sefere çıkan» ları da terkedip gidiyorlar!

25 Ocak 1949

GÖLGESİ ALTINDA...

Ecnebi tarafını bir kenara bırakın; fakat sadece hususî şirketler olduğu için vaktile ne rahattık: İki dakika geç kalsın, iki saat ocağımızı yakmasın, iki saniye ışık vermesin, tramvay diyor, gaz diyor, elektrik diyor, yaygarayı koparıyorduk.

Şimdi roller değişti. Bir tren geç kalıyor (2,5 saat), bir tayyare uçmuyor (3 gün), bir vapur yüzmüyor (5 gün) vesaire...

Ve biz kimselere bir şey söyliyemiyoruz. Çünkü telin öbür ucunda «muamelâtından hiçbir mes'uliyet kabul etmiyen» Devlet var!

22 Ocak 1949

HOŞ GELDİN EVİMİZE

Ulus Başyazarı sayın Hüseyin Cahid Yalçın üstadımız dünkü makalesinde «İstanbulun ne fethinde, ne fethinden sonra bizim yüzümüzü kızartacak hiç bir hareketimiz yoktur.» diyor.

Fethinde elbette yok.

Fethinden sonra gene yok.

Daha sonra hiç yok.

Daha, daha sonra haydi gene yok.

Peki ama, en sonra, hani şu en, en sonrası için de yok mu?

13 Mayıs 1953

SEN KENDİNİ KORU, HANIM!

Evvelâ kaçırıldı filân deniyordu. Sonradan İzmir Emniyet Müdürlüğünün bir tavzihi çıktı. Meğer kaçırılmamış, esasen «üç senedenberi beraber oturduğu adamın» evine kendi rızasile gitmiş imiş.

Bu kadın kim biliyor musunuz? İzmir Kadınları Koruma ve Sosyal Yardım Derneği Başkanı.

Fesübhanallah. Töbe töbe. Bir yaşıma daha bastım!

5 Mayıs 1953

KİMSE GELMİYECEK OLDUKTAN SONRA...

Tekirdağ milletvekili Şevket Mocan dostumuzun, Meclisçe kabul olunan takririni, doğrusu, hiç beğenmedim: Bundan böyle, sivil veya asker memurlar, işlerini güçlerini bırakıp Bakanları karşılaşmağa gitmiyeceklermiş.

İlk bakışta güzel bir fikir gibi görünüyor ama, ya bunun üzerine ,el etek öptürme alışkları memleket içinde dolaşmaktan vazgeçerlerse...

Arada bir vatandaş, derdini dökmek fırsatını buluyordu, şimdi ondan da mahrum kalacak!

4 Mayıs 1953

DAVUL ZURNA AZ

Bir okuyucu yazıyor: Şu Ankara Radyosunun, sabah programlarında ah-ü-vahlı şarkılarla herkesi aç karnına uyuşturmamasını, bilâkis neş'e ve hareket dolu havalar çalmasını...

Cevab: Yalnız biz değil, bütün arkadaşlar, yalnız bir defa değil bin defa yazdık.

Aynı okuyucu ilâve ediyor. Ankara radyocularının anlıyacağı dilden yazsanıza...

Cevab: İşte buna, maalesef, hiç birimiz muktedir değiliz!

1 Mayıs 1953

O DA KİM?

Malûm ya, büyük Alman bestekârı Beethoven mütfiş surette sağırdı. Musiki tarihi meraklıları rivayet ederler ki, dâhi bestekâr verdiği konserlerden sonra, salonu çınlatan alkışları duyamaz ve anak kulisteki dostlarının zoru ile, tekrar ve tekrar saheye çıkarılır, kendinden geçen kalabalığı ancak o şekilde selâmlattırırlarmış.

Bazı dostlar «işler böyle giderse, 1954 te biz de, bizim Beethoven'i adeta zorla tekrar sahneye çıkarmağa mecbur olacağız galiba» diyorlar.

mı dersiniz?

20 Nisan 1953

REKOR

Günün kahramanlarından Muammer Alakantın istifanamesi pek hazin. Geçen asır melodramlarındaki tiradlara benziyor.

İki gündür sabık Devlet Bakanı bir ara «milletvekilliğinde daha iyi çalışacağına kanaat getirdiğini» de çekilmesinin sebebleri arasında zikretmiş.

Bakın, elhak, burası doğru. Zira mumaileyh, başka hiç bir işde, bakanlıktakinden daha fena çalışamaz ki...

9 Nisan 1953

YERLİ YERİNDE...

Fuad Köprülü (yakınları arasında, hocamız) Atinaya gitti. Hemen arkasından Yunanlı dostlar Ayasofyanın tekrar kilise olmasını, İstanbul isminin «Kostantaniye» ye çevrilmesini istediler.

Üstad, bir de Londraya uğrıyayım dedi. Hemen arkasından Türk - İngiliz ticareti ne hale geldi malûm.

Aynı üstadın bu sefer Yakın Şarkta bir yolculuğa çıkacağı şayi oldu. Derdemez Suriyeliler bütün Cenub vilâyetlerimizi istemeğe başladılar.

Fuad Köprülü üstadımız, Ankarada oturup kalsa, dış politika bakımından memlekete daha faydalı olacak gibi görünüyor!

3 Nisan 1953

TOPTAN HALLİ

Vilâyet yeni bir usul tutuyor gibi. Meselâ genelevler.. Temizliği ile, inzıbatı ile başa çıkılamıyor mu? Teklif: Şehir dışına nakledelim.

Hapisane. Bıçak, tabanca, eroin yuvası olmasının önüne geçilemiyor mu? Teklif: Şehir dışına.

İş böyle olunca, bakkalı, kasabı, fırını, sütçüyü, yağcıyı, hepsini toplayıp, şehir dışına çıkarmalı. Zira hiç birile başa çıkılamıyor.

Hattâ gelin, daha iyisi, şu şehri, şehir dışına taşıyalım da, rahat edelim-

30 Ekim 1952

ONDAN NE HABER?

Günün meselesi: NATO emrine kaç tümen veriyoruz? 16 mı, 18 mi? Hadi peki bu tümenler nerede çalışacak, yurd dışında mı, yurd içinde mi? Hadi dışarısı tutmadı. Peki yurd içinde nasıl yapacağız, birisi NATO, öteki Türk kumandasında iki ayrı ordumuz mu olacak?

Ve bütün bunların cevabını ararken bir noktayı unuttuk gitti: Kuzum bu NATO denilen nesne Türkiyeye kaç tümen veriyor?

3 Ekim 1952

ALLAH KORUSUN!

Ahmed Emin Yalman dostumuz bir yazısında, ezcümle: «Ben Şarkta dolaşıyorum. Kimsenin tecavüzüne uğramadım. Binaenaleyh âsayiş yerindedir.» diyor.

Devlet Bakanı Muammer Alakant da bir nutkunda; «Ankaradan Çoruma 265 kilometre yaptım. En ufak bir tecavüzde bulunan olmadı.» demişti.

Şimdi bir de şu telgrafa bakınız: Hakâri - Beytüşşebab postası silâhlı mütecavizler tarafından soyulmuş. Diğer vak'alarda olduğu gibi failleri bulunamamış.

Asayişsizliğin isbatı için, acaba, bu zevatın teker teker soyulmaları mı lâzım?

1 Ekim 1952

DİNLERLER Mİ DERSİNİZ?

Çorum D. P. kongresinin (hem de alkışlarla, lûtfen) kabul ettiği dilekleri gördünüz mü? Neler yok neler...

Mahkemelerde Kur'ana yemin, mayolu kadın yasağı, dans ve balo yasağı, mekteplerde Kur'an okutulması, kadın memurların işlerinden atılması, vesaire vesaire...

Sayın Adnan Menderes'in C. H. P. ye karşı zaman zaman pek şiddetli sözlerle ateş püskürdüğü malûmdur. Acaba, C. H. P. yi biraz olsun bir kenara bırakıp, aynı lisanla şu demokratlara çatmasının zamanı gelmedi mi?

İnsaf yahu!

16 Eylûl 1952

1000 + 1 = 0

Bizim hacı namzedleri «üstümüzde fazla para yok» diye yemin billâh ediyorlarmış. Sonra, aramınca, şalvarının içinde, yok bilmem neresinde bir sürü kaçak para.

Yalan yere yemin bizim dinin büyük günahlarından biridir.

Fakat anlaşılan, sakallı hacı namzedlerimiz «nasıl olsa Hacca gidiyoruz. Bütün günahlarımız affolunacak. Aradan elbette bu da çıkar» diye düşünüyor olsalar gerek!

20 Ağustos 1952

MEN DAKKA DUKKA

C. H. P. kongrelerindeki tenkidlere sinirlenen D. P. liler, hatiblerin sözlerini tahrif ederek «devlet ricaline hakarette bulundu» bahanesile zabıt tutup, Savcılığı takibata sevkediyorlarmış.

Bu haberi veren Halk Partisi organı Ulus refikimiz şu başlığı kullanıyor: Malûm usuller.

Hımmmm..., tuhaf şey! Nereden malûm, kimlerce malûm, ne zamandanberi malûm acaba?

Halbuki «kendi ektiğini biçmek» bizim bildiğimiz pek eski bir düsturdur!

11 Ağustos 1952

NERESİNDEN DÖNÜLSE...

Belediye son günlerde satıcıya bırakılacak kâr haddi meselesini tetkik ediyor.

Bizce bu çok külfetli bir iş olur. Bırakılacak mı, bırakılmıyacak mı? Ne kadar bırakılacak? Nasıl bırakılacak? Kim bırakacak? Niçin bırakacak? Velhasıl bir sürü derd.

Nasıl olsa battı balık yan gidiyor. Bunun iyisi, satıcıya kâr haddi yerine, alıcıya bir zarar haddi tesbit etmek, acaba, daha kolay ve doğru olmaz mı?

8 Ekim 1953

İSTİM ARKADA

Vaktile Demokratlar da böyle yapardı. Şimdi sıra C. H. P. de. Meselâ İzmire gitmekte olan Kasım Gülek'in vapuru kasden 30 küsur saat geç bırakılmış, kıyameti koparıyorlar.

Doğrusu bu işte kasıd aramak tamamile beyhudedir.

İçinde Kasım Gülek'in bulunmadığı vapurlardan hangisi, nereye vaktinde varıyor ki...

30 Ekim 1953

SUKUTU HAYAL

Sayın Adnan Menderes, ortalığı velveleye veren, son Mersin nutkunda, radyonun tarafsızlığına müdahale etmesini şöyle mazur gösteriyor: Ne yapalım? On bin tanelik satışı olan (yani Zafer) bir gazete ile sesimizi duyuramıyoruz.

Halbuki, koskoca iktidar partisi gazetesinin, biz en aşağı yüz bin satıldığını zannediyorduk.

Sakın Başbakana gene yanlış rakam verilmiş olmasın!!!

31 Ekim 1953

EVELEME, DEVELEME

— Sen hususî beyaz trene binerdin.

— Sen de devletin tayyaresine biniyorsun.

— Biniyorsam iyi ediyorum. Ya senin o saray safalarına ne diyelim?

— Ben o sarayda oturduysam bir başkası da öteki sarayda oturuyor.

Derken üç ondan, dört bundan. Söyle babam söyle. Beş saatlik münakaşa.

Az gittik, uz gittik,
Demokrasi düz gittik.
Fesubhanallah!!!

21 Kasım 1953

BETERİN BETERİ

Ateşli ve sivri uçlu bıçakları taşımayı yasak eden ve taşıyanların cezasını şiddetlendiren kanun çıktıktan sonra, Maraşta bıçakla cinayetler azalmış ve gün geçtikçe de azalıyormuş...

Ooh, oh ne âlâ diye seviniyorsunuz, değil mi? Durun bakalım. Acele etmeyin.

Evet, bıçaklı cinayetler azalmış ama, şimdi sabıkalılar yanlarında tornavida bulunduruyor ve «iş» lerini bu masum âletle görüyorlarmış.

Şimdi tetkik etmeli de, eğer tornavida, bıçaktan daha fazla ıstırab veriyorsa, çaresiz, gene bıçağı serbest bırakıp tornavidayı ortadan kaldırmanın bir çaresine bakmalı zâhir.

3 Aralık 1953

ADETA FEDAKARLIK

Başvekil, devlet radyosunda kendisine reklâm yaptırıyor diye bir milletvekili sinirlenmiş, on bin lira para istiyor.

Bizce hakkı yok.

Evvelâ reklâm herhangi bir şeyi iyi göstermek için yapılır.

Sayın Adnan Menderesin «reklâm» ları ise, yalnız o milletvekilinin değil, çoğumuzun sinirine dokunuyor.

Yani aleyhine

23 Aralık 1953

NE ZAMAN BOZULUR?

Edremidde on üç kişi bir kadına tecavüz etmişler. Balıkesir Valisi gayet soğukkanlı «bu on üç kişinin tecavüzü memlekette asayış olmadığına delil değildir» diyor.

Şimdi bir mesele: Acaba kaç kişi tecavüz etmeli, yahud kaç kişi tecavüze uğramalı ki asayişin bozuk olduğuna hükmedelim?

Düşüncelerimiz böyle olursa ileride, meselâ, iki kişi öldürülürse cinayet sayılmaz, üç bin lira çalınırsa hırsızlık değildir, filân gibi kararlar da verebiliriz.

Yalnız Balıkesirde değil, bütün vilâyetlerde, bu vaziyetin tesbiti için acele komisyonlar kurmalıyız.

İş mühimdir. Öyle ya... belki her şey normaldir de «asayiş yok» diyerek bizler, boşuboşuna endişe ediyoruzdur.

TAVZİH LÂZIM

Ankarada Başbakanlık yeni binasına taşınırken fena bir tesadüf olarak, tahsisatı mestûre kasası yuvarlanmış ve taşıyanlardan bir hamalı ağır surette yaralamış.

Bu havadisi veren gazeteler, kasanın dokuz ton ağırlığında olduğunu da ilâve ediyorlardı. Pek vâzih değil. Acaba bugünkü halile mi dokuz ton çekiyor, yoksa... dolu iken mi?

KOLAY GELE ÇOCUKLAR

Bizim zamanımızda mekteplerde sınıf geçmek bir meseleydi, şimdiki maarif sistemimizde hemen hemen sınıfta kalmak bir marifet oldu. Bir imtihan, olmadı mı? Bir daha. O da mı olmadı? Bir tane daha. Gene olmazsa, sınıfı geç ,muvaffak olamadığın derslerin imtihanını sonra verirsin. Yani esas bir defa sınıfı geçmek. Maalesef talebelerin değil de Bakanlığın esası bu.

Hiç haberim yoktu, meğer bir de «borçlu ders» çıkarmışlar. Her türlü borç biliyoruz: Vicdan, namus borcu, para borcu, hattâ oruç borcu, namaz borcu filân. Fakat «borçlu ders» akla gelmezdi doğrusu. Talebe bir sınıfta kaldığı derslerin imtihanını ileriki sınıfın imtihanile beraber mi veriyormuş nedir, böyle bir şey.

Ne kolaylık Yârabbi! Yaşım müsaid olsa tekrar mektebe gidesim geliyor. Nerede ise sınıfında kalmaya muvaffak olan talebeyi parmakla gösterip, alkışlıyacağız.

DÜŞMEZ KALKMAZ BİR SAKA

İki adam Trabzonda işsiz kalmışlar. Sağa sola başvururlarken birisi tavsiye etmiş: «Samsuna gidin. Çarşamba kazasında bir Çalti burnu vardır. Orada bir hârada serbest atlar dolaşır. İki tane alır gelirsiniz.»

Gitmişler. Hakikaten hayvanlar serbest dolaşıyor. Fakat terbiye olunmamış atlar. Bizim iki ahbab güç belâ iki hayvana kemend vurabilmişler.

Tabiî hayvanlar çıplak. Tek taraflı gem; ve istedikleri istikamette dörtnala gidiyorlar. Derken süvarilerin biri tepe üstü attan düşmüş. Diğeri hem yola devam eder, hem de geriye döner bağırırmış:

«— Ya... hele sen düştün kurtuldun. Ya... benim halim ne olacak?»

15 Ocak 1949

SEZAR'IN GAİB HAKKI

Büyük Millet Meclisinde her şey sereserbest söyleniyor. Hiçbir meb'us sarfettiği sözlerden dolayı takibata uğramaz.

Pekâlâ. O kürsünün mukaddes hürriyetini biz de biliyor ,ileri geri de olsa, her münakaşayı yerinde buluyoruz.

Meselâ, dünkü konuşmalarda, bazı hatibler birbirlerine «vicdansız, yalancı, riyakâr, küstah» gibi lâflarla bağırışmışlar.

Bunlar da iyi. Yalnız bizim ricamız şu: Büyük Meclis matbuatın da bir kürsü olduğu lûtfen kabul etsin. Vallahi biz böyle şeyler yazmıyacağız.

10 Haziran 1949

KATİLLER BEREKETİ

İyi aydır dillere destan olan Sarıyer cinayetine katil diye bir sürü isim karışmakta devam ediyor. Evvelâ bedbaht kızın dayısı Muraddan şüphelenilmişti. Sonra ortaya Sabri Çehre isim bir dondurmacı çıktı. Daha sonra «kızı ben öldürdüm» diyen bir kaçık zabıtayı günlerce işgal etti.

Nihayet, şimdi de Osman Delikanlı isminde bir er yakalandı. Manisada askerliğini yapmakta olan bu adamın üstünde Sevim Başayın çantasile cımbızı bulunmuş. Eh, diyerek sevindik. Bundan âlâ katil mi olur? Kurbanının çantasile cımbızını, ihtimal bir hatıra olarak saklamış.

Fakat sevincimiz hiç de uzun sürmedi. İstanbula getirilince anlaşıldı ki ne çanta, ne de cımbız Sevime aid değildir.

Bakalım daha kaç katil bulunacak. Bize kalırsa, bu işte tek tesellimiz şu olacak gibi görünüyor: Katil çok ama, bereket versin, maktul bir tane.

VEKİLLERİ GELDİ

Dün akşam cüceler geldi ya, Yeşilköyde karşıladık. Bir tanesi sordu:

— Sizin memlekette cüce var mı?

— Çoooook. Terzi İzzet, Bakan Emin Kalafat, Tevfik Sadullah, Vedad Nedim Tör, piyango biletçisi Simon falan.

— Bunların marifeti nedir?

— Bunlarınki o kadar mühim değildir. Fakat asıl bir marifetlisi var ki, o maalesef şimdi Amerikada «icrayı lûbiyat» ediyor!

30 Nisan 1953

YOKTU, YAPTIK

İktidarı ele aldığı ilk senelerde, bir sürü dalkavuk âlim, Napoléon Bonapart'ın çeceresini eski Roma İmparatorlarına kadar çıkarmakta birbirlerile âdeta yarış ederlermiş. Bunlara kızan mağrur diktatör, bir gün topunu birden reddedip «benim sülâlem benimle başlar.» diye bağırmış.

Bizim Demokratların bazısı da galiba bu kafada. Gelmişin geçmişin heykelini kır, resimlerini yok et, isimlerini kazı, sonra geç karşımıza buram buram övün:

— Bu memleket bizimle başlar!

AÇIK MEKTUB

Sayın Naşid Fırat - Ordu Milletvekili
B. M. M. — Ankara

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir soru önergesi (yani sual takriri) verdiğinizi gazetelerde okudum. Üsküdarda bir terzi dükkânının üstüste iki defa soyulmasının (sanki marifet bir şeymiş gibi) ve faillerinin bulunmamasının (sanki bu da marifet bir şeymiş gibi) memlekette «asayiş olmadığı hakkında haklı endişeler uyandırdığını ve huzursuzluk yarattığını» söylüyorsunuz.

İç İşleri Bakanından evvel zatıâlinizi tenvir ve teskin etmeyi vazife bilirim. Senelerdir devam eden esaslı ve yorulmak bilmez gayretlerimizle, halkımız çok şükür huzursuzluğa alışmıştır. Artık asayiş olmadığından dolayı hiç kimsenin endişe duyduğu yoktur.

Boşuna telâş etmemenizi saygılarımla rica ederim.

İstanbul Emniyet Müdürü
Ahmed Tekelioğlu

1300 mü, 1900 mü?

Kullandığımız tarihleri bir türlü yoluna düzene koyamadık gitti. 1300 bilmem kaç ile 1900 bilmem kaç arasında bocalayıp duruyoruz. Meselâ, pasaporttaki doğum tarihiniz 1900 şu kadardır. Halbuki, gene meselâ, askere 1300 bu kadar esasından gider, gelirsiniz.

Geçen gün Şevket Rado arkadaşımız evinde «rûmî» taraflısı bir kâğıdın boş yerlerini dolduruyormuş. Ananın adı, babanın adı derken sıra doğum tarihine gelince bizim Şevket, ister istemez, yazmış: 1329.

Bu sırada, omzundan, babasının yazdıklarına bakan oğlu Mehmed (sekiz dokuz yaşlarında) hayretler içinde kalmış:

— Baba, demiş, sen İstanbulun fethinden evvel doğmuşsun!

DEVASIZ DERDLİLER

Gazetelerdeki havadislere dikkat ediyor musunuz? Meselâ birisi delirerek etrafına saldırmağa başlamış. Ve altında bir not: Bu adam iki gün evvel timarhaneden çıkmış.

Çatalcada bir adam sevgilisini bıçaklıyarak öldürmüş. Gene bir not: Bu adam üç gün evvel hapishaneden çıkmış.

Demek timarhaneden çıkan gene deli, hapishaneden çıkan gene mücrim. Hattâ dahası var: Bir siyasî partiden çıkan (başka da olsa) gene bir siyasî partiye giriyor.

Ne tedavi kabul etmek inadçı hastalarız, Yârabbi!

BAYRAM REKABETİ

Raviyanı ihbar ve nakılânı âsar hikâyet ederler ki: Ağrı milletvekili sevimli genç Kasım Küfrevî'yi pek düşünceli gören bir dostu bu halin sebebini sorar. Cevab:

— Bugün bizim Ağrının kurtuluş günü. Bir telgraf çekeceğim de ne yazayım diye düşünüyorum.

— Bundan kolay ne var? Kurtuluşunuzu tebrik ederim, dersin olur biter.

— Evet ama, korkuyorum, Allah gecinden versin, öyle yazarsam Celâl Yardımcının başına bir felâket geldi zannederler!

25 Nisan 1953

İLHAM PERİLERİ

Yahudilerin bir bayramında büyük haham bir keçiyi okur, üfler ve salıverir. Orada bulunanlar hemen arakasından koşup keçiyi öldürürler. Böylece, hahamın duasile bütün günahlar hayvanın üzerine yüklenmiş ve onun öldürülmesile de ortadan kalkmış addolunur.

Bu keçinin adı Azazel'dir.

Durup dururken bunu ne için anlatıyorum. Ha... Allah razı olsun, Adnan Menderes de her zaman yanında bir Azazel bulunduruyor.

İşte, Samed gittiyse Alakant geldi. Alakant gittiyse Celâl Yardımcı geldi. Yoksa, maazallah, mevzusuz günlerde, kiminle uğraşacaktık?

11 Nisan 1953

BOŞUNA BAYRAM

Altı yüz jandarma ve polis, tam beş saat, Sultanahmed Cezaevini bir baştan bir başa, en ufak deliğine kadar, aramışlar ve bir gram bile eroin bulamamışlar.

Haberi veren gazete ilâve ediyor: Alâkalılar bu neticeden son derece memnun olmuşlardır.

Allah, Allah... Bunda «memnun olunacak» ne var, doğrusu anlayamadım. Olsa olsa mahpusların sevinmeleri lâzım.

Demek ki iyi saklamışlar!

2 Nisan 1953

SALİMEN GELDİK, SELÂMLAR

Kafaları biraz tütsülü müydü nedir, D. P. li iki milletvekili Ankarada polislere karşı gelmişler. Ve bazı ileri geri lâkırdı teatisinden sonra memurların «Nerede oturuyorsunuz?» sualine şu tek kelimelik cevabı vermişler:

— Cehennemde!

Nerede kaldı D. P. nin daha 3 sene evvelki cennet vaadleri? Bu hale bu kadar çabuk mu gelecektik?

Hâmid merhumun Eşber'inde son perde şöyle kapanır: Hükümdara «Nereye gidiyorsun?» diye sorarlar, cevab verir:

— Cehenneme!

Vâsıl olduk mu, dersiniz?

27 Mart 1953

«O» NUN DOKUNULMAZLIĞI

Çanakkalenin bedbaht Yenicesinde herşey, eski tabirle hâk ile yeksan, yani yerle bir olmuş. Herşey, yalnız iki müstesnası var: Bir ev, bir de Atatürkün heykeli.

O müthiş sarsıntıda Büyük Atanın heykelinin nasıl olup da kırılmadığına şaşanlar var. Ben şaşmıyorum.

Çünkü, gerçi zelzele korkunç bir âfettir ama, nihayet onun da insafı var.

Yobaz mı bu?

23 Mart 1952

TECAHÜLÜ ARİFANE

Yeni Sabah arkadaşımız haber veriyor: Büyük Menderes taştı.

İnsan, ilk bakışta gayriihtiyarî düşünüyor. Acaba hangisi? Zira ayrı ayrı bakımlardan mubareklerin ikisi de büyük. Mevkice Adnan, yaşça Ethem.

Fakat Ethem kendi halinde, nazik ve sakin bir zattır. Bu olsa olsa gene Adnan olacak.

Onun da, zaten, iki buçuk senedir kabına sığdığı yok ki!

16 Ekim 1952

AT MARTİNİ!

Sayın Celâl Bayar'ı Ardahanda takib eden otomobil alayı 6 kilometre imiş. Yani (her araba 5 metre ve aralarında da birer metre aralık olsa) tam bin otomobil.

Sayın İsmet İnönü'nün Bursadaki alayı da 16 kilometre uzunluğunda imiş. Yani (gene aynı hesabla) tam üç bin kadar otomobil.

Şu karşılıklı otomobil alaylarını, alay mevzuu olmaktan çıkarsak!

2 Ekim 1952

RUHUNU BİLMELİ

Cihad Baban arkadaşımız bir yazısında Adnan Menderes'in diktatör olmadığını şu sebeblerle izah ediyor: Menderes Başvekildir, Devlet Reisi değildir (Mussolini de Başvekildi, Devlet Reisi değildi). Menderes itimadla iş başına gelmiştir (Peron da öyle). Adnan Menderes seçimle iktidara gelmiştir (Hitler de seçimle geldiydi).

Sayın İzmir milletvekiline «Adnan Menderes diktatördür» demek aklımdan bile geçmez, fakat diktatör olmaması için bu sebebler kâfi değil!

2 Ağustos 1952

MADALYALAR KRALI

Hüda nazardan saklasın, F. K. G. mize son zamanlarda bir tebrik ve takdir yağmurudur, yağıyor.

Şehir Meclisi teşekkür etti, Strasbourg konferansı tebrik etti, Ankaradan hükûmet de takdir etti. (Bu sonuncunun haberi Akbaba mizah mecmuasında çıkmıştır!)

Her ne kadar neden dolayı oldukları pek bilinmezse de, bu teşekkür ve tebrikler bizim de göğsümüzü iftiharla kabarttı. Aferin F. K. G.! Yaşa, varol, üstad!

Ehemmiyetsiz not: Bu pazar gene susuzluktan el - yüz yıkayamadık!

13 Ekim 1953

KÜÇÜK NÜMUNE

Helsinki hapisanesinde, mide sancılarından şikâyet eden bir hırsıza, ameliyat yapılmış. Herifin karnından, kırık tabak parçaları, iki tane çatal, bir bıçak, bir kaç jilet ve bir avuç kadar çivi çıkarmışlar.

Ne demeli?

Mide değil, mubarek, Türkiyeden ihraç edilmiş kuru üzüm çuvalı, sanki!

10 Aralık 1953

SEBEBİ ANLAŞILDI

Nevyorktan haber verildiğine göre, bundan böyle, radyo dinlemek çok zorlaşacakmış. Çünkü güneşte büyük lekeler görülmüş, ve bu lekeler zuhur edince dehşetli parazit olurmuş..

Tuhaf şey! Anlaşılan bizim güneşimiz onlarınkinden ayrılmış- Evet, evet, herhalde öyle olacak. Zira, bu haberlerle, şu hakikat meydana çıktı: Amerikadaki güneşte yeni yeni görülen lekeler, bizim güneşte eskidenberi mevcuttur.

Seneler senesi, Ankara radyosundan, parazitten başka ne dinliyoruz ki...

26 Kasım 1946

ALIŞMADIK TA!

İsveç Başbakanının haline, doğrusu, acımamak kabil değil. Dünkü gazetelerde görmüşsünüzdür: Yetmişlik bir zat olan Başbakan Hausson hükûmetin fevkalâde bir toplantısına riyaset etmiş. Geç vakte kadar Rusya ile bilmem hangi muahedeyi görüşmüşler.

Gece yarısından sonra içtimadan çıkan Başbakan, her zaman olduğu gibi, tramvayla evine dönerken bir kalb sektesinden, oracıkta ölüvermiş.

Tuhaf değil mi? Bu ne biçim Başbakan? Biçarenin otomobili, treni filân da yoktu zâhir!

8 Ekim 1946

EN MÜNASİP VAPUR

Bizim gazeteciler Cemiyeti vapurla bir deniz gezintisi hazırlıyor. Zannederim bu mehtaba yetişecek. Şimdilik her şey tamam. Yalnız tek bir mesele kaldı: Acaba bu gezmeyi hangi vapurla yapsak? Deniz yolları Müdüriyetile bizim idare heyetindeki arkadaşlar henüz anlaşamadılar.

Bana kalırsa, matbuat kanunu meriyete girdiğindenberi, mesele hallolunmuştur. Tereddüde lüzum yok. Gazetecileri toplayıp Denizyollarının «Sus» isimli vapurile, hem öyle bir gece filân değil, şöyle uzunca bir müddet gezdirmelidir.

28 Eylûl 1946

MİLYONERLERİMİZ

Şarlonun «Şehrin Işıkları» filmindeki milyonerini hatırlar mısınız? Herif her gece sarhoş olunca, müthiş iltifatlarda bulunarak, Şarlo ile arkadaşlık yapar, fakat ertesi gün ayılınca evden kovar.

Bizim milletvekilleri de Şarlonun milyonerine döndüler. Demokratları henüz tecrübe etmedik amma Halk Partisininkiler öyle.

Baksanıza.. Seçimden seçime, cer hocaları gibi, köy köy dolaşıp halka bir iltifat, bir iltifat..

Bir de seçildiler mi yüzümüze bakmıyorlar. Nerede ise evimizden kovulacağız.

Adaaaam sen de.. Ne olacak? Geçim dünyası bu!

11 Ağustos 1946

ISLAHÂT SEVDASI

Kör, topal, kambur, damlalı, cüzamlı ve diğer birçok derlerle malûl bir adamı, zamanın maruf üfürükçü hocasına getirmişler:

— Oku, üfle şunu iyi et.

Hoca bakmış olacak iş değil, başlamış okumağa:

— Yarabbi! Sen şu adamın bir an evvelcanını al...

Lâfını kesip ne yapıyorsun diyenlere:

— Canım, demiş, merak etmeyin. Herifin halini siz de görüyorsunuz. Allah murat ederse onu nasıl olsa yeniden halkeder, fakat bu halile imkânı yok, yaşatamaz.

3 Ağustos 1946

OLUR YA, OLAMAZ MI?

Lâfı bırakın da biraz ciddî konuşalım. Diktatör idaresinin komik tarafları var da, sanki, demokrasinin yok mu?

Her zaman aklıma eglir: Amerika, İsviçre, İngiltere gibi, meselâ, Türkiye de ileri bir demokrasi olmuş, olur a..

Ve yine meselâ, 18 milyon hür Türk vatandaşı, ama bu defa sahiden, serbestçe reyini kullanabiliyor. Kullanabilir a...

Fakat, maazallah, ya bu 18 milyonun her biri kendisine rey verirse?

E... O zaman ne yaparız?

Hiççççç...

Yani demokrasi, demokrasi diye öyle pek bel bağlamayın; o da tuhaf bir şeydir!

30 Temmuz 1946

AKLI SELİMDEN BÜTÜN BÜTÜN AYRILIYOR MUYUZ?

Sayın Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarı, İstanbuldaki imar faaliyetinden dolayı, tenkit edecek değiliz. Fakat açık hava tiyatrosu için dört yüz bin lira sarfolunacağını okuduğumuz zaman, geçen gün, çok üzüldük.

O tiyatronun yapılacağı yerin hemen altında milyonlar sarfile mükemmel bir stadyom zaten yapılmaktadır. Açık hava tiyatrosunun stadyomdan farkı ne? Avrupanın birçok şehirlerinde bu tiyatrolar stadyomlarda oynanır.

Suyu olmıyan, yolu olmıyan doğru dürüst elektriği, havagazı olmıyan, nakil vasıtası olmıyan bu şehirde hakikaten müfrit bir hovardalık.

Ayaksız bir adama kundura hediye eder gibi bir şey.

6 Temuz 1946

NERELERDESİNİZ?

Her sene bu mevsimde tren tren Ankaradan İstanbula taşınırdınız. Hepiniz şen ve şatır ,güle oynaya, Boğaza, Anadolu sahillerine, Büyükadaya dağılırdınız. Beyaz pantalon, ipek gömlek, kotra, deniz velhasıl bütün o klâsik kostüm ve klâsik dekor.

Bu sene pek azınız burada. Hemen hepiniz Anadolunun şurasına burasına gitmiş «tetkikat» yapıyor, «dert» dinliyorsunuz. Dersiz Anadolunun sanki bütün dertleri bu yıl ortaya çıktı.

Bize kalırsa, milletvekili seçimlerinin, her sene yenilenmesi hiç te fena olmıyacak gibi.

30 Haziran 1946

BİZ, DAMOKLES'LER

Damokles'i bilir misiniz? Saf bir adamdı. Milâttan bilmem kaç asır evvel, şimdiki İtalyanın bilmem neresinde, bilmem hangi hükümdar bir ziyafette, lâf olsun diye, kendi yerini ona vermişti:

— Geç; ne istersen yap!

Damokles, memnun, geçmiş başa oturmuştu. Sere serbest söylediği lâflar dinlendikçe bütün bütün seviniyor, içkiden fazla saadetinden sarhoş oluyordu.

Fakat bir aralık başını kaldırdığı zaman, kafasının hemen üstünde, sadece bir at yelesinin tek kılına bağlı, incecik keskin bir kılıcın, bir nefeste düşecekmiş gibi, sallanmakta olduğunu gördü.

Henüz doldurulmuş şarap kadehini elinden düşürdü.

Ne zaman bizim basın hürriyetinden bahsedilse, aklıma bu biçare Damokles gelir. Başımızın üstünde, nizam, talimat, tenbihat... O kadar çok kılıç asılı ki.

4 Mart 1946

ÇOCUK REKABETİ

Reşid Mercan, Haşmet Orbayla babasının arası açık olduğunu söyledi. Bunun sebebini şöyle izah ediyor:

Babası; diğer Bakanlar ve otomobilli müdürler gibi oğlunu makam arabasına bindirmezdi.

Makar otomboilleri çocuklar arasında rekabete yol açıyor zâhir!

18 Nisan 1946

İÇYÜZÜ ANLAŞILDI

«Sabah» gazetesinin, bundan tam 70 sene evvel çıkmış, 4 Nisan 1876 tarihli nüshasında aynen şu haber var:

«Kadıköy kasapları Perşembe günü, hep birlikte oldukları halde, kiliseye gidip veresiye et vermemek üzere, İncili Şerifin üzerinde yemin etmişlerdir.»

Bu tarihî hâdise ,bugünkü et derdine yeni bir ışık serpebilir. Anlaşılan şimdiki kasaplar hem camie hem kiliseye gitmişler, hem veresiye vermemek hem ucuz satmamak için, hem Kur'anı şerifin hem de İncili şerifin üzerinde yemin etmişlerdir.

Başka türlü bu et meselesi, bu kadar katmerleşip seneler senesi süremezdi!

23 Mart 1946

AKILLIYI BULSAK...

Yaşlı bir adam timarhanenin önünden geçeken, kapıda duran akıllıca bir deliye yanaşmış, merak bu ya, sormuş: «— İçeride kaç kişisiniz evlâdım?»

Deli elile şöyle bir işaret yapmış: «Sen onu bırak efendi baba, demiş, siz dışarıda kaç kişisiniz?»

Sevimli doktor Mazhar Osman'ın, geçen gün söylediklerine bakılırsa bu fıkra hakikat oluyor galiba. Zira üstada göre deliler gittikçe çoğalmaktadır ve yakında dünyayı onlar idare etmeğe başlıyacaklardır.

İlâhi doktor- Zaten kimler idare ediyor?

6 Mart 1946

DERDE DEVÂ

İzmirde bir et buhranıdır gidiyor. Gazetelerde okuduğumuza göre, bu sıkıntının sebebi, Belediyenin koyduğu narhdır.

İstanbulda da, ötedenberi bir et meselesi var. Gazetelerde okuduğumuza göre, bunun da sebebi, Belediyenin koymuş olduğu narhı kaldırmasıdır.

O halde, demek, çare yok. Narh konacak; bir dert. Narh kalkacak; bir dert. Narhı indir, narhı kaldır. Dert hep ortada.

Bu meselenin esasından halli için, anlaşılan, Belediyece eti topyekûn ortadan kaldırmaktan başka çare yoktur!

9 Nisan 1946

HEPİNİZ, HEPİNİZ; HEPİNİZ, İYİ ADAMLARSINIZ!

Buna ne şüphe var? Elbette hepiniz iyi, hem çok iyi adamlarsınız.

Namusunuz bahsinde hiçbir zaman tereddüt etmedik; vazifeşinaslığınız da müsellemdir. Her sabah erkenden kalkıyor, kırmızı - beyaz plâkalı otomobilinizle iş başına gidiyorsunuz. Akşama kadar uğraşıyorsunuz. Binbir çeşit işe, aklınızın erdiği nisbette, bütün kabiliyetinizi veriyorsunuz.

Para çalmak imkânlarınız vardır, fakat çalmazsınız.

İşten kaçmak imkânlarınız vardır, fakat kaçmazsınız.

Çünkü, evet hiç şüphe yok, çünkü sizler iyi adamlarsınız.

Yalnız tek bir kusurunuz var: Neden bilmem, bizi daima fena adam zannedersiniz.

26 Şubat 1946

DAHA YARAŞIRDI..

Tekirdağ mebusu ve eski Dahiliye Nazırı Faik Öztrak'ın Saray kazasındaki beyanatını okudunuz mu? Şaşılacak şey.. üstad bir aralık coşmuş:

— İcap ederse yeniden bir ellinci madde koyarız, demiş, ve hemen ilâve etmiş:

— Bunu yapacağız da...

Sayın milletvekilinin ellinci madde dediği hükûmete gazete kapatma salâhiyeti veren meşhur maddedir ki geçenlerde kaldırılmıştı. Demek yine konacak. Konarsa ne olacak? Gazeteler kapatılacak, fikir hürriyetine mâni olunacak öyle mi?

Bize kalırsa, bu zatı artık Halk Partisinden çıkarıp, kabilse belki bir halt partisine koymalıdır!

22 Haziran 1946

FALİH RIFKI ATAY VE BİZİM BASIN BİRLİĞİ

Masal bu ya, adamın birinin atı hastalanmış, hayvanı baytara götürüp muayene ettirmiş. Tavsiye:

— Şu verdiğim tozu yarın sabah bir kamışa koyup beygirin alt tarafına üfleyiniz; derhal iyi olur. Bir şeysi kalmaz.

Ertesi gün atı hasta olan adam, yüzü gözü yara bere ve sargı içinde yolda baytara rastlar:

— Doktorcuğum, der verdiğin ilâç belki çok faydalı olacaktı, fakat neyleyelim ki bizim at daha evvel davrandı.

6 Haziran 1946

YENİ BASILIŞ

Cumhuriyet Halk Partisi kurultayının toplanması münasebetile Ankarada hazırlanan programa baktınız mı? İki çalışma gününün sonunda Devlet Konservatuarı kurultay azası şerefine, bir temsil verecek ve böylece mesai sona erecektir. İş buraya kadar iyi de, oynanmak üzere seçilen piyes tamamen: Shakespeare'in meşhur ve güzel «Yanlışlıklar Komedisi» hakikaten ölmez esermiş. **10 Mayıs 1946**

MEN Çİ GÜYEM...

Dün bu sütunda şöyle bir cümlemiz vardı: «Bu şehrin kadınları da böyle değildi. Sizin için takıp takıştırıp sokağa çıkarıldı.»

Bu sokak, bütün İstanbulun bildiği, malûm sokaktır. Bu kadınlar, bütün İstanbulun bildiği, malûm kadınlardır. Bu takıp takıştırma, bütün İstanbulun gözleri önünde yapıldı: Yani sokak kapatıldı, kadınlar değiştirildi, evler temizletildi, odalar badana edildi.

Dünkü cümlemizi bu kadar tasrih etmekten, doğrusu, biraz utanmış, kapalı geçmek istemiştik.

Yüksek sesli bir geveze (Nizamettin Nazif) bu mânayı anlamayarak, bizi büyük büyük «Türk kadınlığına hakaretle» gûya itham ediyor.

Medenî kanuna rağmen, daha geçenlerde, taaddüdü zevcat suçundan mahkûm olan bu acaip adamın, şimdi Türk kadınının hukukunu müdafaaya kalkması hayli komiktir.

Kaldı ki mesele orada değil. Biz, misafirlerden evvel, kendi kendimize temiz ve güzel olmaya alışalım demek istedik.

Hata mı etmişiz? **7 Nisan 1946**

«İnsan güldüğü kadar insandır»
Molière

Otuz dört yıllık mizah gazetesi **AKBABA**, mizah edebiyatımıza hizmet için uzun ve yorucu çalışmalarla **«Akbaba Mizah Yayınları»** nı hazırladı. Bu seriden şimdiye kadar on eser çıkmıştır.

★

MİZAH HİKAYELERİ ANTOLOJİSİ : Yirmi dört Türk mizah üstadından seçilmiş en güzel doksan hikâye. Üç cilt, her cilt 1 lira.

★

İT KUYRUĞU

Yazan:

AZİZ NESİN

Aziz Nesin'in en güzel hikâyeleri bu kitapta toplanmış ve eserin mevcudu pek az kalmıştır.

★

Sahtekârsız Memleket

Dünyanın sayılı birkaç meşhur mizahçısından biri olan **Averçenko'nun «SAHTEKARSIZ MEMLEKET»** adı altında toplanan bu hikâyelerinde, Rus edebiyatının en güzel hiciv ve mizah örneklerini bulacaksınız.

Adres: Akbaba — Belediye, Klodfarer Cad. No. 8 - 10.

İSTANBUL

"İNSAN GÜLDÜĞÜ KADAR İNSANDIR"

Moliè

Yedek Parça

AZİZ NESİN'in mizah edebiyatımız için gerçekten bir kazanç olan bu değerli kitabındaki hikâyeler, sizi hem kahkahalarla güldürecek, hem de uzun uzun düşündürecektir. Toplumun bir yanıyla bozuk düzen gidişini ve insanın aksayan yönlerini kendine vergi bir mizah açısından gören yazar «YEDEK PARÇA» daki hikâyeleriyle, zamanımızın başarılı bir hicvini yapmıştır.

İT KUYRUĞU

Aziz Nesin'in yıllardanberi çeşitli dergi ve gündeliklerde yazdığı en güzel mizah hikâyelerinden seçilmiştir. Bu değerli eserden elde pek az kalmıştır.

İT KUYRUĞU, kahkahalarla okuyacağınız ve faydalanacağınız değerli bir eserdir.

Fiyatı 2 Lira